

TAWA KURINTIU PIARIA NĀPIN HAMUAT PAURU MIENOI SA'AWY'IWUAT

¹ Uito ti Pauru are. Mesuwat uimiwan atipo'oro ehowawi tawa Kurintiu piaria eināpin hamuat torania Iesui mohey haria nāpin hamuat. Uito ti Tupana mi'airo Tomipo'oro Wuat'i Porekuat Nuat Iesui moherep miit'in miat hanuat are. I'ewyte aiwy kahato Sotene po kaipyi tuut mesuwat miwan.

² Pyno kuekatu uruipo'oro ehowawi. Mi'i hawyi waku kahato worohō'onāpin katupono Tupana mi'airoria temiit'in sese wuat sa'awy'itewuaria eipe. Ta'i Tupana wano eiperia wakuaria wo Tupana wywo eweipyhu'at — Iesui Aipotypot Aika'iwat sese ewei'e pote. Yt eipe yn i ma'ato wuat'i miit'in mesuwarotiarua mio tā e haria Tupana wanuaria wakuaria Tupana wywo te'eropyhu'at.

³ Pyno mio tā ahētup Tupana pe — Tupana etum o tawa Kurintiu piaria pe i'atupoityro hap yt kat sa'up i egyi'at hap kaipyi are. Etunug mi'iria o torania wo'owese haria wo are'e Aika'iwat Aipotypot Iesui kape Ai'ywot Atipy piat kape ahētup eikawiano. Uito ti Pauru.

⁴ Wuat'i e'at pe arehum ewawi Tupana katupono etum na'yn tawa Kurintiu piaria pe i'atuehakyera'at hap Uruka'iwat Iesui mohey haria mi'iria pote are'e.

⁵ Ta'i Tupana aipoitynug kahato Iesui minug hap upi. Mi'i hawyi ti torania watikuap kahato kat

ko'i kat ko'i Aipotypot ok tã. Uhehay Tupana wat ewy topyhu'at. Wētup piit ewy watoĩne'en.

⁶ Watoĩne'en mot'i Aika'iwat wywo pote ihay i'ewyte toĩne'en mot'i aipy'a pe.

⁷ Mi'i pote wahekatup Aipotypot turan I'ywot aipoityro kahato aipowyro kahato. Mi'i hawyi tuwemoherep aru Aika'iwat wato'e yn wuat'i ehamo. Aimoehaĩte Iesui mohey hap ete.

⁸ Koitywy Aika'iwat aimoheg kahato tehay wo. Yt watoiat kuap i ahepiat imohey hap wuat'i e'at pe pote. Mi'i tã ti tutunug mesuwat yi kahuro hap kape. Mi'i hawyi meremo ta'aipok i Aipotypot Wuat'i Mimōtypot no. Aika'iwat Iesui put'ok'e hap e'at pe turan – Yt kat i sa'ag atipuēti mi'iria ete e Iesui ahetiat.

⁹ Mi'i pote waku watomohey i'e hap torania aipy'a pe. Sa'awy'i to'e – Atiky'esat eipe Uha'yru ekatuwyria sese wo eweikupte'en e. Ewetunug Mi'i Miit Uha'yru Eipotypot no pote waku pe iwywo eweikupte'en wuat'i e'at pe e ahepe. Mi'i hawyi waku watomohey kahato i'e hap ewy mesup te.

¹⁰ Uheywyt'in uheinyt'in pywo pe are'e ehepe Aipotypot Aika'iwat Iesui ehay moherep hat ti uito are. Mi'i tupono ahētup eiwo'oehay upi eweikupte'en. Mi'i pote – Pywo pywo ewei'e eiwo'ope hawyi eiwo'owehik kahato. Mi'i hawyi wētup wanētup hap wywo yn eweikupte'en. Waku aiwo'o'ewy yn watoĩne'en wētup miky'esat upi yn hawyi sehay yt kat i aiwo'osytpok hap toĩne'en aikai.

¹¹ Ga'atpo tō'ē mana Kure yat piaria hawyi mi'iria hanoi uhepe aikotã eipy'asetpe tukupte'en

sehay wuat wu'uka haria etiat.

12 — Pyno itotiararia wētup wētup wanētup hap wywuaria i'atu'e. Yt to'o'ewy hin i i'atuwanētup hap ko'i. Mi'i pote wu'uka hap yn itote i'atu'e uhepe ehietat. Pyno atikuap ta'yn eipy'asetpe tukupte'en — Uito ti aimu'e hat Pauru upi e haria ma'ato irania'in — Uito aimu'e hat Aporu upiaria e haria. Mi'i hawyi irania'in — Uito aimu'e hat Peteru upi e haria tukupte'en. Ma'ato irania'in — Uito aimu'e hat Iesui upiaria e haria i'atu'e ta'atuheno i uhepe ô'ê haria. Mi'i tã hap kaipyi ti eiwu'uka hap topyhu'at.

13 Uiwyrria'in karāpe watu'uka aiwo'ope mi'i hawyi watopat'ok pat'ok kahato hawyi aiwat i aiwat i yn watoïne'en karia heko rakaria ewy ne'i. Ma'ato Iesui piit yt mi'i ewywuat hin i are'e. Wētup piit ewywuat yn watoine'en. Uito Pauru ma'ato uito yt uiku'uro i aria'yp posak ete eheha-kyera'at hamo. I'ewyte ti ehēt'ok hawyi yt uhēt i ti topyhu'at eikai ehete. Pywo yt uwe i ti eiperia uimiset'ok ko'i.

14 Ta'i uito ti yt woroho'oset'ok i eiperia y'y pe. Toĩ ni ma'ato typy ok yn itote uimiset'ok ko'i meke-wat mehĩ Kiritu hawyi mehĩ Kaiu hawytewat uimiset'ok ko'i ma'ato mi'iria yn ahēt'ok hawyi irania'in eiperia — Uito ti Pauru upiat hat imiset'ok pote yt ewei'e kuap i katupono typy'ok yn ni itote uimiset'ok.

15 Yt uwe i to'e kuap — Uito ti Pauru miset'ok mi'i pote po'og uito eikai e hat. I'ewyte yt uwe i to'e kuap — Eipe Pauru miset'ok toset wuat e hat.

16 I'ewyte uimi'atuset'ok ko'i tukupte'en itote uhyt Etewana yat piaria yn ma'ato mi'i hawyi

uimi'atuset'ok ko'i yt uwe i itote.

¹⁷ Pywo ti Aika'iwat Iesui yt uipo'oro i miit'in set'ok set'ok hamo ma'ato tehay wakuat moherep hamo yn uipo'oro tehay wakuat enoi wuat'i puoria piat hamo yn e. Mi'i hawyi ati'atumu'e haty wo aikotã Aika'iwat iku'uro aikawiano hap aria'yp posak ete hap yn uhehay. Yt aremõtypot teran i ma'ato ahenoi aikotã Aiporekuat nuat Tupana Mipo'oro iku'uro aria'yp posak etiat hap yn ahenoi teran. Pyno ti yt miit'in miky'esat ewy hin i ti atimoherep katupono aremõtypot uhehay se wywo hap hawyi yt hesaika hin i uhehay Tupana wanẽtup hawe.

¹⁸ Ta'i aria'yp posak etiat Iesui iku'uro ahettianuat enoi hap ti yt hee hin i mekewat ho'owasat rakaria pe — Yt ewe'eg hin i ti i'atu'e ne'i ahepe. Ma'ato aito Iesui miky'eria pe ti hee kahato ra'yn katupono watikuap ta'yn hesaika kahato mekewat sehay hap.

¹⁹ Aikotã sa'awy'i yianmiaria Tupana ehay moherep haria te'ero'e hap ewy — Meiũran ti aru atimoma ra'yn eiwe'eg kahato hap — Uito po'og kuap hat wuat'i kawiat hap e. Atimoweityk ti aru miit'in we'eg hap yt nakuat i ko'i e. Mi'i hawyi — Uito atikuap po'og e haria yt uwe i topyhu'at e Tupana sa'awy'i tehay moherep hat Isaia miwan 29.14 piat pe.

²⁰ Aikope aru tukupte'en — Wuat'i etiat kuap haria uruto e haria e. Aikope aru tukupte'en wuat'i sehay kuap haria. Aikope tukupte'en mekewat irania'in akit ta'atuehay wuat haria. Ta'i yt aikope i ti aru katupono i'atuwat i'atuwe'eg hap

Tupana ti'akit yne ra'yn. Mi'i hawyi miit'in we'eg hap topyhu'at wuat'i mi'akit akit wo ra'yn.

²¹ Katupono sa'awy'iwuat we'eg kahato haria ikuap teran Tupana ma'ato yt put'ok'e i i'atuwe'eg hap Tupana kuap hamuat hap. Katupono koitywy Tupana tiky'esat kahato mekewat yt i'atuwe'eg i hap kaipywiat aria'yp posak etiat ne'i iku'uro rakat mohey haria ehehakyera'at hamuat hap. Po'og Tupana iwe'eg miit'in kai Katupono Tupana mikyry'i wo toĩne'en miit'in we'eg kahato hap e.

²² Mio tã i'atu'e Iuteu ywania — Etomoherep to iwato kahato mesuwe uruepe Tupana esaika hap uruepiat emohey hamo mi'i pote ti aru uruimohhey en i'atu'e wati'atumoherep Iesui i'atuepe turan. Ma'ato Kereku ywania mi'iria — Etimoherep uruepe ehay iwe'eg kahato hawyi uruimohhey Iesui etiat i'atu'e.

²³ Ma'ato mi'iria pe — Iesui yn ahehakyera'at kuap uruto'e. Iesui yn iku'uro aria'yp posak ete ahetiano e hap uruhenoĩ Iuteu ywania pe Kereku ywania pe yt ihay see hin i pytkai ta'atupuēti Iuteuria ywania. Mi'i hawyi ti Kereku ywania mi'iria mekewat sehay ti yt we'eg hin i hat ehay i'atu'e ahepe.

²⁴ Ma'ato aito Tupana mi'airoria ete ti Iuteu ywania sio Kereku ywania ti mekewat sehay Iesui iku'uro aria'yp posok ete aiku'uro hap u hamo hap hesaika kahato topyhu'at ahehakyera'at hamo. Ta'i watomohhey mekewat sehay Iesui etiat hawyi ahehakyera'at hap toĩne'en. Pywo ti rat Iesui ti Tupana esaika hap wywo iwe'eg hap wywo toi'a-tuehakyera'at kuap wuat'i miit'in wato'e.

²⁵ Katupono mekewat Tupana we'eg hap po'og

iwe'eg torania aiwe'eg hap kai wato'e. Katupono Tupana tuwekyry'i pote po'og iwe'eg torania mesuwiaria we'eg hap ko'i kai haype wato'e. Katupono Tupana perup'i hap ti po'og hesaika mesuwarotiat hesaika rakaria kai wato'e yn ahehay.

²⁶ Ta'i uhekatuwyria koitywy ti watikuap kahato aikotã Tupana ti'airo yt we'eg i haria temiit'in sese wo hap. Sa'awy'i ai'airo temiit no turan yt aiwe'eg hin i te turan ai'airo. I'ewyte yt typy'i hin i iwato'in nakaria toi'airo temiit no mesuwe. I'ewyte yt typy'i hin i hesaika rakaria toi'airo temiit no. Ma'ato mi'i pytkai ai'airo temiit no torania kaipyi.

²⁷ Ma'ato toi'airo yt we'eg i haria temiit no typy'i kahato. Mi'i tã tutunug hawyi toi'atumohit kahato — Uito po'og we'eg hat e haria. I'ewyte ti Tupana ti'airo miit'in emiit temiit no typy'i kahato. Mi'iria kaipyi ti toimohit — Uito po'og torania kai e haria.

²⁸ Ta'i ihaky'e'i rakaria yt uwe miky'e i ko'i miit emiit ko'i yt iwato hin i rakaria yn ni toi'airo temiit sese wo. I'ewyte yt kat sehapap i hap ko'i wyti toi'airo temiit no. I'ewyte yt uwe mikuap i ko'i ti satek takaria toi'airo temiit no. Mi'i hawyi ti — Uruto po'og e haria yi kai ne'i ra'yn te'eropyhu'at katupono hemiit'in sese te'eruwane^{tup} kahato imienoi kape.

²⁹ Eweikuap apo kat pote Tupana ti'aro temiit'in no paa'e haria. Pyno ahenoi teran ehepe. Tupana ti'atu'aro temiit no miit hit ko'i katupono yt toiky'esat aru atipy pe tuwemowato rakaria. Yt toiky'esat itote — Uito po'og uhewaku torania kai pote Tupana ui'airo temiit no e haria. Yt toiky'esat

i itote — Uito po'og pote Tupana ui'airo sa'awy'i tehay moherep hamo e haria katupono mio tã e haria Tupana mōpy'ahak haria tukupte'en e.

³⁰ Aito ti Aipotypot Iesui mohey haria pote Tupana ainug Tosa'yru wywo wēt^{up} miit ewy. Sa'awy'i yt aiwe'eg hin i pytkai mesup aiwe'eg kahato katupono Iesui amyātym toñe'en aipiit pakup we hawyi Iesui we'eg hawuo wahewyry mesup. Sa'awy'i yt ahehay kuap i Tupana wywo ma'ato mesep Iesui wē aipiit pe pote ahehay kuap kahato Tupana wywo. Koitywy watoñe'en Iesui piit ewy mesuwarote. Mi'i pote watopyhu'at Tupana sa'yru'in ko'i Tupana saki'yt'in ko'i mesuwe. Mi'i pote watopyhu'at Tupana ywania ewywuat mesuwe.

³¹ Yt naku i wato'e aiwepe pãi — Uito po'og Irania'in kai yt naku i wato'e aiwanēt^{up} hawe. Yt mi'i tã hin i are. Po'og waku wato'e — Tupana ti waku po'og uikai waku wato'e. Mi'i yn ni aipowyro kahato hat wato'e waku. Aikotã i'e hap ewy aru tutunug yne to'e hap waku wato'e aiperup'i hap wywo. Uito ti miit'in yt naku i rakat ma'ato Iesui mi'airo kahato. Uito ti Pauru.

2

¹ Uiwyrria'in tawa Kurintiu piaria ta'i mekewat e'at pe sa'awy'ite areto ehowawi eimu'e hamo turan areñe'en eipy'asetpe. Woroho'omu'e kahato Tupana mimoherep ok tã. Tupana miky'esat ewy yn woroho'omu'e yt uhehay niatpo hin i atunug eimu'e hap ete.

² Mio tã are uiwepe — Mesuwe Iesui yn atimoherep miit'in me hawyi iraniam'in ehay atiwaure yne. Aipotypot ete yn aru uhehay are'e uipy'a

pe. Aikotã Aikawiano aria'yp posak ete iku'uro hap yn aru uhehay wo atimoherep tawa Kurintiu piaria pe are'e uiwepe.

³ Sa'awy'i te areĩne'en eipy'asetpe turan uipiit yt hesaika hin i hawyi uityry popuo woroho'omu'e paa'ui'e popuo woroho'omu'e turan.

⁴ Yt ihay se hin i hap ewy woroho'omu'e. Miit'in ehay see hap yt ewy i woroho'omu'e ma'ato Tupana Pã'ãu esaika hap kaipyi woroho'omu'e. Mi'i hap ewy pytkai ti Tupana Pã'ãu esaika hap topyhu'at uhehay moesaika hamo. Mi'i pote mi'i hawyi – Pywo pywo ewei'e eipy'a pe uhehay tyry wywo pytkai.

⁵ Mi'i hawyi Iesui mohey haria eweikupte'en Tupana esaika hap kaipyi. Yt eweipuēti hin i eimohey Tupana piat hap miit'in i'atuehay we'eg hap kaipyi.

⁶ Ma'ato irania'in Iesui mohey haria wo topotmu'eria hawyi ati'atumu'e mi'iria uhehay wo – Iwe'eg kahato rakat i'atu'e uhetiati pe. Ma'ato uito yt mesuwarotiararia we'eg hap kaipyi uhehay yt ahiag we'eg hap kaipyi i. Mesuwarotiararia ti koitywy i'atuwe'eg kahato ma'ato yt i'atuwe'eg hin i Tupana wanētup hawe. Meiūran Tupana timoma yne aru i'atuwe'eg hap hawyi yt topyhu'at hin i aru i'atukai.

⁷ Ma'ato uito ati'atumu'e Iesui mohey haria Tupana we'eg hamo yn. Yt miit'in mikuap kaipyi hin i ati'atumu'e ma'ato mekewat we'eg hap Tupana kaipywiat yn wo ati'atumu'e torania mi'iria. Ma'ato irania'in yt kuap i hap ewy mesuwat sehay uimimoherep kat pote uhehay sehay yianmiat ewywyat aikotã sa'awy'i Tupana ai'airo mesuwat

yi nug hap e'yianmete hap ewy.

⁸Tupana po'og iwe'eg morekuaria kai katupono morekuaria we'eg hap yt put'ok'e i Tupana Mipo'oro Aiporekuat nuat we'eg hap ete. Ma'ato te'eruwe'eg pote kat pote som ta'atu'auka Aipotypot aria'yp posak ete.

⁹Aikotā Tupana to'e Sa'awy'i hap ewy – Meke-wat uiky'e haria pe atum neran uiminug wakuat po'og ikahu torania miit'in akasa hap ko'i kai ikahu rakat e. Atum neran uhemii't'in me wakuat sese e. Yt teke i te i'atuwanētup hawe ikahu hap e. Mi'i hap ti atum neran uiky'e haria pe e Tupana sa'awy'i Isaia miwan 64.4 pe.

¹⁰Mi'i pote koitywy watikuap ta'yn mekewat ikahu rakat Tupana miium. Ma'ato aito yn watikuap. Ta'i Ipā'āu ti ahepe imoherep ta'yn. Katupono Tupana Pā'āu me heremo yne minug ko'i heremo yne ra'yn. I'ewyte mig'i wuat yt uwe mikuap i ko'i toikuap. I'ewyte toikuap yne kat hamuat kat hamuat Tupana Pā'āu minug ko'i. Mi'i pote aimu'e torania ete tepiat ikuap hap ok tā.

¹¹Aipotypot ti miit aipiit ewywuat sese e. Mi'i hawyi Mi'i Miit wanētup hap watikuap toīne'en aipiit pe Iesui Pā'āu pote. Mi'i pote watuwekuap Iesui pā'āu sese toīne'en aipiit pe. Mi'i hap ewy Tupana wywo Tupana toīne'en Ipā'āu. Mi'i ti ikuap yne tuwetiat.

¹²Koitywy toīne'en na'yn Tupana Pā'āu aipiit pe. Mi'i hawyi Tupana Mipo'oro Iesui pe – Ereke ro wato'e hawyi teke ra'yn. Mi'i hawyi Ipā'āu kaipyi watikuap yne Tupana Pā'āu py'a piat ewy. Ma'ato irania'in mesuwarotiararia kai wētup mā'āu ne'i yt aiwat ewy hin i ra'yn.

13 Mi'iria ti wētup mā'āu ahiag wanuat wanētup hap ewy tukupte'en. Mi'i pote wētup sehay i'atue te wuat'i mikuap ewy mi'iria we'eg hap. Mi'i pote i'atuepe uruwe'eg kahato katupono Tupana Pā'āu ti wētup sehay wo ra'yn aimu'e. Mi'i hawyi aiwē pyi wētup sehay ra'yn tuwētem sehay pywuat sese yn na'yn. Mi'i pote aimimu'eria Tupana Pā'āu eiam kahato wo tukupte'en hawyi pywo i'atu'e ahehay pe.

14 Ma'ato irania'in yt Tupana Pā'āu yt eiam i ko'i ti — Yt i'atu'e ne'i Tupana ehay pywuat aiwē piat ete katupono mi'iria yt kat kuap i Tupana miium Topā'āu wakuat kaipywiat. — Yt kat hamo i ehay i'atu'e Tupana pe. Ta'i aimienoi Tupana Pā'āu kaipywiat ete ti te'eruwekyry'i ne'i. Yt ta'atukuap i kahato Tupana miium ko'i ikahu rakat pytkai katupono Tupana Pā'āu yt toīne'en i i'atupy'a pe ikuap hamuat.

15 Ma'ato aipiit pe toīne'en Tupana Pā'āu pote watikuap kahato waku sese rakat sehay pywo rakat i'ewyte yt naku i hap watikuap yne.

16 Katupono miit'in mesuwarotiararia yt tikuap i kahato kat hamo Tupana tunug tomiky'esat ko'i. Aikotā to'e iwan me hap ewy — Ta'i yt uwe i ti ikuap Aika'iwat wanētup hap. Ta'i yt uwe i ti ināpin kuap e Isaia tomiwan me. Yt uwe i Tupana wanētup hap kuap hat toīne'en e Isaia miwan 40.13 pe. Watikuap kahato mesup katupono Aika'iwat Iesui wanētup hap aikai kahato toīne'en mesup. Iesui wanētup hap toīne'en aipy'a pe aiwanētup hawe hawyi Tupana mikuap ko'i toīne'en wy aipy'a pe katupono Iesui To'ywot ewywuwat wanētup hat toīne'en aipā'āu me aipy'a pe e. Tu-

pana mipo'oro sese Pauru uito are.

3

¹ Uiwyría'in tawa Kurintiu piaria sa'awy'i Uito Pauru ahenoi teran Tupana ehay ehepe sa'awy'i uheñe'en itote turan ma'ato tig mekewat e'at pe yt ahenoi kuap i Tupana Pã'ãu miky'esat ewywuat hãpyk po'og nakat katupono eipe yt Iesui mohey haria yt ewy hin i te eiwanětup hap. Mesuwarotiat wanětup hap ewy yn eipe eweikupte'en katupono kurin kat ewy Iesui mohey hap toñe'en eikai mekewat e'at pe.

² Sa'awy'i eipe hirakat hit ewy eweikupte'en mi hy yn u haria ewy aikotã hirakat yt tu'u kuap i te ipu'i kã'ã hap ewy eweikupte'en Tupana ehay yt ewetunug yne kuap i te pote. Mi'i hawyi woroho-'omu'e pot'i teran Tupana mikuap eiky'e hap ok tã. Ma'ato ahenoi hawyi yt eweikuap kuap i. Ma'ato i'ewyte koitywy yt eweikuap i ui'e hap ko'i eimu'e hap.

³ Katupono eweikupte'en mesuwarotiat wanětup haria ewy yn. Eiwu'uka wu'uka eiwo'ope sehay hit no. Mi'i hawyi eha'ywywi eweikupte'en eiwo'ope aikotã mesuwarotiaría yt Iesui mohey i haria eko ewy eweikupte'en.

⁴ Mio tã ewei'e eiwo'ope — Uruto ti Pauru mohey haria ma'ato irania'in — Uruto ti aimu'e hat Aporu mohey haria ewei'e. Mi'i hawyi eiwu'uka wu'uka at ka'ap mio tã ei'e eiwo'opiat hamo. Yt naku i mi'i tã ewei'e katupono mi'i tã ne'i pote mesuwarotiaría yt Iesui mohey i haria ewywuat eiwewanětup.

⁵ Ma'ato are'e ehepe – Uito ti Pauru Tupana yn eropat hat sese i'ewyte eimu'e hanuat are. Aporu i'ewyte Tupana yn eropat hat. Kat hamo pyno – Aimu'e hat Pauru mohey haria uruto ewei'e. Sa'awy'i woroho'omu'e eipe mi'i hawyi Iesui mohey haria wo eweikupte'en ui'ewy eweimohey pote are. Aika'iwat emiit'in sese uruto urutunug urupo'oro hap ok tã yn.

⁶ Uito areĩne'en hã'ỹi koi hat Tupana ehay wo ewy woroho'omu'e mekewat e'at pe. Mi'i turan aimu'e hat Aporu put'ok'e itote eimu'e hamo hap ewy hawyi toihi'u hu'i uimikoi iã'ỹi hap ewy hawyi i'atutag na'yn Tupana esaika hap wywo.

⁷ Ma'ato Tupana yn ni aimotag kuap tomohey hamuat hap ete. Mi'i tupono waku Tupana yn watimõtypot hã'ỹi nug hat i'ewyte i'yp moehaĩte hat. Yt naku i watimõtypot ikoi hat ne'i are. I'ewyte yt naku i watimõtypot ihu'i hu'i hat ne'i. Po'og waku imotag kuap hat watomohey haty wo.

⁸ Meiũran aru Tupana tum ahepe aipotpap hap sa'up. Tutum ahepe ha'up aicotã aipotpap hap ok tã aru. I'ewyte iwato aipotpap pote iwato tutum yt pote kurin tutum. Pyno tukupte'en aitoria hã'ỹi koi haria ewy hawyi irania'in ihu'i hu'i haria ewy ma'ato sa'up ium hat sese Tupana.

⁹ Pyno aito Tupana eropat haria Aicotã wētup ok etiat motpap nug haria ewy aito.

¹⁰ Eipe Tupana mõtypot yat ewy eweikupte'en. Uito Tupana mõtypot yat ākukag mo'am hat ewy Uipo'oro hat miky'esat ewy are. Hãpyk kahato atunug wuat'i nug kuap hat ewy. Waku yne hawyi irania'in inug ipiit. I'ewyte irania'in i'ahik yi wo hap ewy. Mi'i hap ewy atunug ehepe are.

Katupono Tupana to'e — Eiwe'eg wo o ewetunug ui'yat nug hap ete waku ui'e hap ewy ewetunug o e ahepe. Mi'i pote waku wati'atumu'e miit'in hāpyk kahato ihay pywuat nuat yn.

¹¹ Aika'iwat Iesui i'apy'yha ewywuat kahato. I'apy'yha watopag yi pe ai'yat moheg hamuat hawyi ai'yat yt ta'at hin i. Mi'i hap ewy ti Aika'iwat Iesui watopag ai'apy'yha wo hawyi watoïne'en wuat'i e'at pe. Yt karāpe i wata'at aria pe. Iesui yn Tupana Mi'airo Ahehakyera'at hat. Yt naku i wato'e irania'in me — Yt Iesui yn i ti ahehakyera'at hat ma'ato toïne'en wētup ok ahehakyera'at hat wato'e ne'i yt naku i wato'e.

¹² Eimu'e haria ti ai'yat nug haria ewy tukup-te'en. Toïne'en ai'yat nug kuap kahato haria ewy mi'iria ai'yat nug nu kawiat ewy iheg nakat nu Uru kawiat nu Parata kawiat getap nug haria ewywuat aimu'e hāpyk Tupana ehay sese etiat haria ewywuaria ma'ato irania'in aimu'e haria ai'yat nug haria yt iheg hin i nug hap ewy tutunug. Yt toïne'en mot'i hin i i'atuminug ko'i nupi'a mi'u wo hap ewy ta'atunug ai'yat ikaha wen ma'ato meremo yt ikahu i hap ewy topyhu'at. Mi'iria ta'atunug ai'yat meremo upip kawiat hawyi ikahu wen wētup ewaty hawyi hat'e hap ewy topyhu'at. Mi'iria ewywuat aimu'e ikahu kahato ma'ato ta'atuwanētup hap kaipyi aimu'e yt Tupana ehay sese kaipyi hin i aimu'e hawyi watomohey i'atuwanētup hawyi meremo waku ma'ato wētup ewaty hawyi ai'yat nem nakat hap ewy topyhu'at hap ewy.

¹³ Karāpe put'ok'e Aiopotypot Iesui hawyi toimoherep aru wuat'i miit'in me i'atuminug sio waku

sio yt hap. Sio watunug iheg nakat sio yt e. Tohã'ãg yne aiminug ko'i mekewat e'at pe sio iheg nakat nu ewy sio aria'yp kawiat ne'i hap kuap hamo.

¹⁴ Waku watunug Tupana mōtypot yat iheg kahato rakano nu kawiat ewywuat. Mi'i hawyi aria put'ok'e itote hawyi aria yt tu'u kuap i. Mi'i hawyi Tupana tuwehum aiminug iheg nakat nuat to'yatnug mote.

¹⁵ Ma'ato aria tu'u ne'i hawyi yt kat hamo i topyhu'at yt kat hamo i aipotpap. Watoĩne'en aru Tupana miehakyera'at no wen ma'ato aipotpap sa'up aipo pe yt kat i katupono aiminug aria tu'u yne. Yt kat i topyhu'at Tupana kapiat aipotpap hap watunug sa'ag ne'i pote.

¹⁶ Eweikuap apo Tupana Pã'ãu yat sese eipe hap sio yt. Ta'i Tupana yat sese ko'i ti eipe. Tupana Pã'ãu eiam torania imohey haria Iesui kaipywiat haria.

¹⁷ Ma'ato uwe uwe — Tupana yat moma teran e hat Tupana mimoma wo ne'i aru topyhy'at. Katupono Tupana yat no yn waku aipiit topyhu'at aikotã Tupana ewaku hap ewy yn waku watopyhu'at. Aito ti Tupana yat sese ewy watoĩne'en.

¹⁸ Yt naku i watuwema'at ne'i Tupana yat — Uito po'og irania'in kai e hap mo. Mi'i tã ne'i watunug mote miit'in irania'in yt kat kuap i haria ewy ne'i watuwanētup. Waku watipun — Uito po'og e hap pya aikai. Paa'wato'e pote Tupana to'e ahepe — Eiwe'eg kahato rakaria eipe e ahepe miit'in mikyry'i hamuat watoĩne'en pytkai.

¹⁹ I'atu kahato mesuwat yi tote — Uito po'og uiwe'eg e haria ma'ato Tupana wanētup hawe yt kat i kuap haria ewy mi'iria — Uito uiwe'eg

kahato i'atu'e pytkai. Miwan me mio tã to'e — Uito po'og uiwe'eg e haria te'eruwema'at ne'i ta'atuwe'eg sa'ag hamo hawyi ta'atuwe'eg po'og hap suki ewywuat topyhu'at ta'atu'auka hamo pira ewy e Tupana sa'awy'i miwan me.

²⁰ Mio tã e haria pe Tupana to'e — Uito po'og uiwe'eg irania'in kai ewei'e pytkai yt kat hamo i eiwe'eg hap e Tupana.

²¹ — Aito hekat rakaria ewy katupono Ai'ywot Tupana sakpo'e hekat rakat pote. Yt kat i ahekat mesuwepytkai hekat rakaria watoïne'en wuat'i e'at pe.

²² Yt naku i watuwemõtypot — Uito po'og nakat e hap aiwanētup hawe. Yt naku i watuwehum miit'in minug te'eruwekaipywiat ete katupono torania aiwat aiminug wuat ko'i Tupana piat aipowry hap. Uito Pauru ma'ato areïne'en eimu'e eiwanuat hamo ra'yn. I'ewyte aimu'e hat Peteru aiwanuat re wy aimu'e hat Aporu aiwanuat aimu'e hap tutum. Katupono yne yne Tupana minug aipowyro hamuat toïne'en. Tutum aipowyro aiku'uro turanuat aipowyro hamo. Koran mūki'ite wuat'i e'at pe aipowyro. Ta'i i'ewyte mesup i'ewyte mūki'ite e'ihot'ok pe turan toïne'en kahato aipowyro hano. Mi'i pote hekat rakaria sese ewywuat watoïne'en aito. Aito i'ewyte aiku'uro wen i'ewyte mesup i'ewyte mūki'ite i'ewyte e'ihot'ok hap ewy.

²³ Katupono Aika'iwat Iesui wanuat watoïne'en. Aika'iwat Iesui toïne'en Tupana wanuat. Mi'i pote yne aito Tupana wuanuat watukupte'en. Uito Iesui emiit Pauru are.

4

¹ Uiwyrria'in uruto ti Tupana potpo'ororia pote waku ti eiwanētup urumienoi kape — Mi'iria wyti Aipotypot eropat haria sese waku ewei'e. Mi'iria wyti yt aimikuap i Tupana etiat moherep haria waku ewei'e uruepiat pe.

² Karāpe watuwepotpap Aika'iwat potpap nug hap ete turan waku kahato watunug i'e hap ewy. Waku watunug imiky'esat ewy. Mi'i hawyi watoīne'en heropat kuap sese haria wo aito.

³ Irania'in eipy'asetpe tukupte'en — Mi'i wakuat kahato i'atu'e uhepiat pe. Irania'in — Yt naku i i'atu'e uhepiat pe. Ma'ato ti uito yt atikat i miit'in kaipyi — En ni waku e hap katupono — En ni waku kahato e hap Tupana kaipyi atiky'esat. Koitywy yt are'e i uiwepe uiwanētup hawe — Uito waku uito yt naku i yt are'e i uiwepe ma'ato atikat kahato Tupana piat uikuap hap — En waku e hap.

⁴ Karāpeĩ yt kat i uiwemōti hawe pytkai — Pyno waku kahato uito are'e uiwanētup hawe ma'ato Tupana yn ikuap sio uito waku sio yt hap. Sio atunug waku tope sio yt nakuap i atunug.

⁵ Karāpeĩ Aika'iwat put'ok'e atipy kaipyi miit'in pat'ok pat'ok hamo hap e'at pe ti aru Tupana tomoherep aru wuat'i pe aiwanētup sa'ag hap sio watunug waku tope sio yt hap sio tomōtypot haria watoīne'en sio watuwemōtypot ne'i sio miit'in mōtypot haria aito. Ta'i mekewat e'at pe watikuap ta'yn Tupana kaipyi — En ni waku e hap sio yt hap watikuap ta'yn mekewat e'at pe — Uito waku ai'e pytkai aito waku ai'e pytkai.

⁶ Mi'i hap ewy ti uruto uiwyrria'in. Uito Pauru eimu'e hat i'ewyte Aporu toīne'en itote eimu'e hat.

Waku eiwanētup kahato urehay kape katupono wētup ehay yn uruto'e Iesui etiat yn uruimu'e eipe. Pyno atiky'esat kahato uru'ewy eweikupte'en wētup sehay yn moherep haria Iesui moherep haria uruto ewy uruhāiku ewywuāt urupusu ewywuāt waku eweikupte'en hap atiky'esat urupotmu'eria. Urumimu'e wētup ok yn uruto typy ok pytkai. Yt naku i ewei'e Uito Pauru mimu'e hawyi wētup ok — Uito yt Pauru upi i ma'ato uito Aporu upi uito pāi an yt naku i ewei'e katupono Aporu uito wētup miit ewy hawyi wētup sehay yn eimu'e Iesui Aimimōtypot moherep hap yn uruehay. Yt naku i watimohit wētup ok aimu'e hat hawyi yt naku i watunug wētup ok aimu'e hat Tupana wo e.

⁷ Mi'i pote kat hamo wato'e irania'in me — Uito po'og ekai katupono Tupana tum ahepe tomi-sepap kuap nug kuap hap. Yt aiwewi i watikuap wuat'i nug hamuat ma'ato Tupana miium kaipyi wahepap ma'ato yt pote yt kat i aikai. Pyno kat hamo ten — Uito po'og waku eikai wato'e aipy'a pe.

⁸ Koitywy — Uruto po'og ewei'e katupono uruikuap yne ewei'e. Ta'i Miit'in mu'e haria akag wo urutukupte'en ewei'e. Ikap kahato rakaria ewy urutukupte'en mesup pote yt kan hamo i urupoi po'og Tupana ehay mesup uruikuap yne ra'yn mote ewei'e eipy'a pe yt iwe'eg i haria ewy. Pywo pote waku uimu'e waku Aporu mu'e haria wo eweikupte'en ma'ato yt pywo hin i ewei'e eipy'a pe. Hirakaria ewy te eweikupte'en eiwanētup hawe.

⁹ Uruto urutukupte'en wuat'i mu'e hamo Tupana mipo'oro sese ko'i uruto. Ma'ato mi'i pytkai

eimimohit ko'i wo urutukupte'en po'og yi kape wuat'i kai wuat'i miit'in wanētup have urutukupte'en. Irania'in uru'auka teran urukuasa teran urumohit teran wuat'i ehamo miit'in ehamo i'ewyte atipy piaria ehamo urumohit turan.

¹⁰ Mi'i pytkai Aipotypot Iesui moherep hap ete yt urupohep hin i miit'in te'eruwekyry'i teran uruete pytkai. Ma'ato ehete yt uwe i te'eruwekyry'i uruetiat ewy. Mi'i pote — Uruto po'og Aipotypot emiit ewei'e. Uruwe'eg po'og iraniam'in kai ewei'e. Uruto imohey pakup kahato haria ewei'e. Ta'i uruwanētup have eipe ipakup kahato ko'i. Ma'ato uruto miit'in mimohit ko'i wo urutopyhu'at.

¹¹ Koitywy hesy'at rakaria wo urutukupte'en. Urute'y'u kahato uruhewyry hap upi. Uruesokpe ko'i hiot hiot'e rikat. Miit'in mi'ahykahyk ko'i uruto. Yt kat i i'yat rakaria uruto. Kowo'i kowo'i uruewyry yt urue'yni wywo i.

¹² Urupotpap sa'up hap kaipyi urutenuk. Karāpe miit'in urumohit ta'atuehay wo haywi urui'atu-poitynug mi'iria uruehay wo. — Tupana etiatumohāite no uruwanīkaptia uruto'e at ka'ap. I'atuehaite hap urutum urusaty'isaty'i kahato mi'iria pytkai.

¹³ Urutoĩne'en mot'i Iesui mohey hap wywo uru'akit ta'atuehay wo kahato pytkai ma'ato uruto uruiwesat sehay iwese rakano yn. Mesuwarotiarria mipun wuat urutopyhu'at. — Waku urumimohit haria wo eweikupte'en i'atu'e uruepe. Mio tã i'atu'e uruepe Tupana mi'airoria sese uruto pytkai.

¹⁴ Ahenoi yne mesup ehepe uuiwyria'in uimiwan me. Yt atiky'esat i eiwemōti ne'i uimiwan ete

uheday ete ma'ato eimoehañte eiwanētup hawe yn woroho'onāpin. Aikotā watināpin aimēpyt iky'e haype hap ewy woroho'onāpin mesuwe.

¹⁵ Katupono uito areñne'en ei'ywot ewy katupono uiwē pyi eweikuap sa'awy'i Aipotypot Iesui etiat. Mi'i hawyi eweimohey Iesui hawyi wuat'i e'at pe gupte'en haria uimienoi wakuat kaipyi Uimimoherep kaipyi aikotā uimēpyt'in ewy eweikupte'en. Toñne'en i'atu kahato eimu'e haria ei'apykok haria Tawa Kurintiu piaria wen ma'ato wētup yn ei'ywot hap ewy toñne'en. Mi'i ti uito Pauru rat katupono wuat'i irania'in eimu'e haria yianme sehay wakuat ahenoi ehepe Iesui etiat.

¹⁶ Mi'i hawyi uipy'a pyi ahētup ehupi eweikupte'en itote ui'ewy kahato hamuat hap Aika'iwat Iesui mohey hamuat hap ete.

¹⁷ Atiky'esat kahato eipe uito ewywuaria Iesui mohey haria. Mi'i pote atipo'oro eimu'e hat ehawawi Uito ewywuat Timoteu. Mi'i ti uha'yru sese wo ewywuat toñne'en uiwanētup hawe. Uiky'e kahato mi'i katupono yt karāpe i uima'at hano toñne'en. Mi'i put'ok'e itote hawyi toimoherep ehepe eimiwaure aikotā woroho'omu'e sa'awy-iwuat hap ko'i ete. Aikotā watoñne'en ipakup takaria ewy yn na'yn wētup piit ewy Aika'iwat Iesui wywo hap ete. Aikope aikope miit'in tukupte'en hap kape uruheno hawyi Iesui mohey haria wo uruepiat ta'atunāpin hap ewy ipakup takaria wo ra'yn tukupte'en. Wētup miit ewy yn Iesui piit wywo tukupte'en. Mi'i hap ete eimu'e hamo atipo'oro uha'yru Timoteu.

¹⁸ Sa'awy'i urutuwat eipy'asetpyi hawyi i'atu

kahato wemōtypot haria tukupte'en eipy'asetpe — Pauru yt ta'aipok i i'atu'e haypiat haria.

¹⁹ Ma'ato ara'aipok irane te Tupana tum mu'ap uhepe hawyi. Areĩne'en eipy'asetpe hawyi atikat eipy'asetpiat haria tukupte'en. Mi'i hawyi atikuap irane uwe uwe eipy'asetpe Tupana mōtypot haria tukupte'en.

²⁰ Tupana toĩne'en Aipotypot no yt aiwē kaipy-wiat i — Uiporekuat no En ereĩne'en Tupana yt e hap kaipyi i ma'ato aipy'a pyi watunug imiky'esat ewy hap kaipyi Tupana toĩne'en kuap Aipotypot no.

²¹ Waku areto eimoperup'i hamo sio ei'apiheg hap mywo. Sio waku woroho'omoperup'i eiky'e hap mywo uiwese hap wywo sio aikotã eweiky-esat hap wywo areto ehewowi. Uito Pauru.

5

¹ Koitywy ti wuat'i miit'in eikuap yt eiwe'eg i hap ete meũpiaria. Ta'i ta'atuhenoihenoi kahato ti aikotã aheĩne'en haryporia wywuat ihainia'in wywuat hap ko'i. Yt Iesui mohey haria ewy hin i eweikupte'en hap ta'atukuap ta'yn. Ma'ato eipe po'og sa'ag yt nakaria i mekewat yt Iesui mohey i haria kai. Katupono uruikuap eipy'asetpiat wētup ok to'ywot ehary'i pakup toty pakup wywo toket hap.

² Mi'i hap ete ti yt tuwemōti hin i te ma'ato po'og ni uruto uruwaku to'e ne'i sa'ag. Mi'i hawyi eipe yt paa'eweie hin i ma'ato — Waku mi'i tã watunug ewei'e sa'ag. Uiwyrria'in waku waire waire nug haria ewei'atu'ywyk eiwe'atunug hap kaipyi.

³ Uipiit yt toĩne'en itote eipy'asetpe wen ma'ato areĩne'en eipy'asetpe uiwanētup hawe hap ewy mi'i pote woroho'onāpin aikotā areĩne'en eipy'asetpiat turanuat hap ewy. Ta'i yt naku i kahato etunug ety hit ehary'i sa'ag wo mimi uhyt waku wato'e itote.

⁴ Mi'i pote waku eiwe'atunug yne eipe hawyi waku eweikaykay mekewat miit yt iwe'eg i rakat ehewowi. Mi'i tote ti toĩne'en aru Aipotypot Iesui eipy'asetpe i'ewyte uipā'āu toĩne'en eiwywo. Mi'i hawyi waku mekewat to'ywot ehary'i wywuwat get hat eweināpin kahato – Pyno koitywy ahiag wanuat ereĩne'en waku wato'e tope. Mi'i hawyi mono etoiat ro eminug sa'ag ma'ato yt etoiat i ewaire waire hap pote iku'uro rakat no ereĩne'en waku wato'e tope.

⁵ Ma'ato – Yt atoiat i uiwaire hap to'e pote waku wato'e Iesui pe – Pyno waku mi'i miit piit ahiag mi'auka wo topyhu'at ma'ato waku mi'i miit pā'āu topyhu'at epo pe Iesui wuat'i e'at pe aikope Tupana toĩne'en morekuat no hap tote waku wato'e.

⁶ Pyno yt eiwekyry'i tei'o mekewat miit minug sa'ag ete. Yt naku i kahato watuwehum mi'i tā nug hat ete katupono mekewat miit topyhu'at mani puk ewywuwat eipy'aset pe ma'ato eipe eweipyhu'at ipyre ewy. Mi'i pote aikotā watopag ipyre mani puk pe hawyi toimorem yne mani puk hap ewy mi'i hap ewy waku eweihap o mekewat miit sa'ag eipy'asetpyi hawyi ti aru eweipyhu'at miit wakuaria ewywuwat. Yt naku i hap yt mig hin i haria eipe. Pyno sa'awy'iwuaria Iuteuria tuwenō'ē ta'atuewānikaptia yi Esitu'in po kaipywiat turan i'atumi'u man iteneg nakat yn i'atumi'u yt

kat i nem nakat ewy.

⁷ Mi'i ti yt kat i imoperup hap i'apuk hap nem nakat. Mi'i yt ipyp takat i mekwat i'atueman. Mi'i hap ewy koitywy aiwat aheman yt kat i ipyp hit hap imonem kuap hat.

⁸ Pyno to'iro Iesui enuk hap kape yt kat i ipyp takat man aimi'u wywo hap ewy e. Pyno ti aimopyp hap ewywuwat toĩne'en mekwat mani puk ewywuwat mekwat aiwo'oma'at'i ma'at'i hap ewywuwat toĩne'en. I'ewyte man teneg ewywuwat toĩne'en mekwat aiwo'oky'e hap ewywuwat. Mi'i yn waku sa'awy'i aimi'u wo watuwētem ye Esitu pyi turan yt kat i mani puk watioto kuap pote. Mi'i man Tupana ehay pywo rakat yt kat i aheso hap wywo hap ewy. Mi'i man ewywuwat waku aimi'u wo katupono mekwat man puk aiwo'omopitpit hap ewywuwat aiwo'otu'uka hap ewywuwat wato'e sa'awy'i. Waku po'og Tupana ehay sese wahenoi miit'in me yt kat i miit'in ehay heso hap wywo.

⁹ Sa'awy'i atipo'oro uimiwan me eināpin hamuat — Yt naku i watunug aiwy ok sese wo Iesui mohey hat yt iwe'eg i sese rakat wuat'i ihainia wywuwat ieĩne'en hat wuat'i haryporia wywo.

¹⁰ Tukupte'en aipy'asetpe mesuwat yi tote ma'ato i'atu kahato aiwyría'in yt Iesui mohey i haria yt naku i nug haria. Mi'iria tukupte'en yne e'at aikope aikope watoĩne'en hap tote ahewyry hap tote. Mi'iria minug ewywuwat yt naku i watunug katupono mi'iria wuat'i haryporia'in ihainia'in wywo ieĩne'en haria. Ahekare'en sere'ak takaria tukupte'en mi'iria. Ahekat ky'ewi yn aima'at ma'at ne'i mi'iria wuat'i e'at pe. Mi'iria wuat'i tupanaria mo wuat minug mōtypot haria.

Yt naku i watunug mi'iria ewywuat ma'ato waku wati'atuekyi mi'iria Iesui mohey hap kape. Yt naku i watunug mi'iria ahewanĩkaptia wo ma'ato po'og waku watiwesat mi'iria waku hap ewy. Ma'ato karāpe Iesui mohey hat watoĩne'en hawyi yt naku i watunug ne aikotã mi'iria minug yt naku i hap ko'i ewywuat. Ma'ato mi'iria ewywuat watoĩne'en yt naku i nug haria te waku — Iesui mohey haria mi'apiheg wo watopyhu'at. Yt naku i watunug ne yt naku i nug hap sa'awy'iwuat ewy Iesui mohey haria aito hawyi.

¹¹ Ma'ato — Ewetoiat ro meimuẽwat ko'i katupono mi'i ewywuat watoiat pote watoĩne'en mesuwat yi tote waku pe.

Koitywy atipo'oro ewawi wētup sehay. Toĩne'en eipy'asetpe yt nakuap i nug hat — Uito Iesui mohey hat e hat ma'ato wuat'i wywo toĩne'en hewaيرة rakat mi'i hat ewywuat yt eweiwesat wesat tei'o i'ewypte yt erenuk tei'o iwywo. I'ewypte toĩne'en Iesui mohey hat ma'ato tupana iã'ãkap kape toiwẽpap te toimohey te miit'in minug tupana to'i — Uito Iesui mohey hat wy to'e pytkai waku mi'i miit kai waure wo waku watukutpte'en.

¹² I'ewypte Iesui mohey hat ma'ato miit'in mohit tehay wuat hat toĩne'en ne i'ewypte sero'ok'e hat i'ewypte Iesui mohey hat ma'ato mahy kape toĩne'en imopẽã rakat.

¹³ Mi'i hat waku watinãpin kahato aikotã sa'awy'i Tupana to'e miwan me — Eweihep to eipy'asetpiat yt naku i nug hat uimohey to'e pytkai e Tupana temiit'in me. Ma'ato irania'in mesuwarotiat yt Iesui mohey i haria yt kat hamo i mi'iria wati'atu'apiheg katupono Tupana yn mi'iria api-

heg kuap hat. Ma'ato ti waku Iesui mohey haria yt naku i nug haria wati'atunãpin hãpyk yn wati'atu'apiheg mi'iria hap ewy waku e Tupana ahepe. Uito emu'e hat Pauru.

6

¹ Karãpe toĩne'en aipy'asetpe wu'uka hap ne'i aiwo'opiat irania'in Iesui mohey haria wywo. Mi'i hap e'at pe yt naku i kahato watioto mi'iria surara'in yt imohey i haria kape. Po'og waku mi'iria wati'atunug Tupana mōtypot yat kape Tupana mohey haria piat ikuap hamo sio waku sio yt hap kuap hamo.

² Meiūran aru aito Iesui emiit'in no watopyhu'at wuat'i miit'in airo hamo sio wakuat sio yt e hamuaria. Mi'i tã watunug mote aru waku mesup ta'yn wy aiwo'ope wo'ope wati'airo sio wētup ok tunug yt naku i sio yt hap kuap hamo e.

³ Ta'i mekewat e'at pe aru Tupana ainug temiit atipy piaria airo hamo uwe waku uwe yt e hamo wahenoi kuap mekewat e'at pe Tupana pe. Mi'i tã watunug kuap pote aru waku mesuwe i'ewyte wati'airo kat som waku kat som yt naku i. Waku wati'airo aipy'asetpiaria uwe aiwo'opat'ok hat hawyi waku watomohãpyk aiwu'uka hap ne'i.

⁴ Yt naku i watu'uka aiwo'ope ma'ato toĩne'en aiwu'uka hap pote yt naku i watikaykay surara'in aiwu'uka wu'uka hap monik hamo aiwo'opiat aiwo'oehay uka turan.

⁵ Ma'ato surara'in watikaykay mesuwarotiat aiwu'uka wu'uka hap monik hamo mi'i tã pote waku watuwemōti mekewat yt aiwe'eg i hap ne'i pupi yt uwe i eipy'asetpe iwe'eg nakat eiwu'uka

hap moma hamo. Ma'ato Iesui mohey haria waku watikat aipy'asetpe wētup ok iwe'eg nakat aiwu'uka hap moma hamo uwe waku uwe yt naku i e hamo.

⁶ Ma'ato wētup ok eiwy ok eheinyt'in ko'i ewetioto surara'in kape yt imohey i haria kape uwe waku uwe yt e hamo pote yt eiwe'eg hin i eipe.

⁷ Ma'ato eiwo'o'atu'uka hap kaipyi atikuap ta'yn yt ihāite i eiwo'oky'e hap ete. Mi'i hap kaipyi atikuap eipe porap te haria hap. Yt naku i ewetioto ehemiiit morekuat yt Iesui mohey hat kape. Karā pe Iesui mohey hat aima'at yt naku i watioto surara kape po'og waku ima'at hat no watukup-te'en. Po'og waku eweikupte'en waku imiero'ok wo po'og morekuat wo'opyhik hawe eweikupte'en.

⁸ Koitywy yt naku i wo'oma'at haria wo eweikupte'en. Yt naku i wo'oero'ok haria wo eweikupte'en uhyt'i'in mana'in.

⁹ Yt uwe i aru wo'oma'at'i ma'at'i hat toīne'en aikope Tupana toīne'en Morekuat nuat hap tote. Ewe'eg wo o eiwema'at hap pupi katupono eweikupte'en wuat'i haryporia wywo wuat'i ihainia wywo pote yt karāpe i put'ok'ewei'e Tupana etawa pe. I'ewyte yt uwe i mo wuat minug tupanaria mōtypot haria itote. Se'aito wywuat ieīne'en hat sehary'i wywuat ieīne'en hat yt uwe i aru itote. Haryporia'in e'aito wo haryporia te i'ewyte ihainia'in e'aito wo ihainia'in ne haria yt uwe i itote.

¹⁰ Sero'ok'e haria yt uwe i itote. Yt hegyi'at i rakaria yt uwe i. I'ewyte yt uwe i aru wo'eromopusu hat miit'in mohit hat itote. Yt uwe i – Uiano

yn mo e hat i'ewyte imopẽã rakat.

¹¹ Mi'i haria mi'i nug ewywuwat haria sok aito sa'awy'i ma'ato koitywy Tupana timoweityk aiminug sa'ag ko'i aheko yt naku i nug hap sa'awy'iwuat. Mi'i hawyi ainug na'yn temiit sese wo. Koitywy yt kat i sa'ag Tupana tipuẽti aikai Aika'iwat Iesui miehakyera'at ko'i aito pote. Aika'iwat ainug na'yn Tupana wanuaria wo hawyi tutum Topã'ãu ahepe hawyi.

¹² Tukupte'en eipy'asetpe – Uito atunug uimiky'esat ewy e haria. Uimiky'esat ok tã yn atunug yne i'atu'e mi'iria. Pyno eiwe'eg wo o mio tã e haria pupi. I'atu kahato – Aimiky'esat watunug hawyi waku topyhu'at wen ma'ato mi'i kape yn watuwanẽtup pote aimiky'esat nug eropat haria yn watopyhu'at hawyi yt Tupana miky'esat nug kuap haria hin i watopyhu'at.

¹³ I'ewyte irania'in eipy'asetpe – Uimi'u kat hap yn atunug neran at ka'ap yne e'at katupono mi'u yn aimowepit kuap hap e hat. Ma'ato eiwe'eg wo o mi'u mesuwarotiat wywo yn ei'ok hap. Mi'u waku kahato wen ma'ato mi'u yn watikat pote aima'at hap toĩne'en katupono Tupana eropat hap yt watikat hin i. Meiũran aru Tupana timoma yne ahesy'at hap hawyi yt kan hamo i aimi'u kat hap. Yt eweikuap i kat hamo Tupana tunug aipiit apo. Ta'i toiky'esat aito teropat hamo i'ewyte toiky'esat aito toky'e haria. Toiky'esat aipiit towanuwat e. Yt toiky'esat i aipiit watum yt iwe'eg i rakaria pe i'ewyte yt toiky'esat watum aipiit mi'u kat hap yn kape. Uiwyria'in waku watuwehum kahato Tupana kape aimi'u ete ma'ato yt naku i watunug mi'u ahetupana wo. Iesui Aika'iwat aipoi kuap

kahato. Waku iwywo watikat aimi'u. Yne Tupana tum teran ahepe aimowepit hamuat.

¹⁴ Tupana tihep Aika'iwat Iesui gu'uro pyi. Mi'i hap ewy aito aihep gu'uro pyi tesaika hap wywo.

¹⁵ Karãpe watomohey Iesui hawyi wētup piit ewy aipiit Iesui piit wywo. Mi'i pote yt naku i watuwehik haryporia yt iwe'eg i rakat ete ihainia yt iwē'ēg i rakat ete kat pote ti watoïne'en Iesui piit ewywuat pote.

¹⁶ Tupana yt tiky'esat hin i watum aipiit waire nug hamuat mesuwe watoïne'en hap. Sa'awy'i Tupana to'e – Uwe tuwehik haryporia ete hawyi wētup ok miit piit ewy topyhu'at iwywo e. Mi'i pote yt naku i watuwehik haryporia ihainia yt iwe'eg i rakat ete. Katupono mi'i tā watunug hawyi wētup ok piit ewy ra'yn watoïne'en Iesui piit yt ewy i ra'yn. Mi'i hawyi yt iwe'eg i rakat piit ewy watoïne'en.

¹⁷ Watomohey Aika'iwat imiky'esat ok tā pote watoïne'en Ipã'ãu wywo i'ewyite aipã'ãu wētup mã'ãu ewywuat topyhu'at iwat Ipã'ãu yn.

¹⁸ Watoïne'en yt iwe'eg i rakat pote o watoïne'en pya ikai katupono aipiit minug sa'ag ky'esat hap toïne'en aika'iwat no. Watuwehik haryporia yt ahehary'i ete mi'i hawyi aipiit iwywo wētup piit topyhu'at hawyi heremo kahato yt Iesui piit ewy i aito.

¹⁹ Yt eweikuap i te aipiit Tupana mõtypot yat ewywuat toïne'en hap. Tupana Pã'ãu eiam aito hap yt eweikuap i te Tupana toïne'en aipiit pe hap.

²⁰ Aipiit yt aiwanuat i katupono koitywy Tupana wanuat watopyhu'at toiky'i'at ra'yn ha'up iwato kahato tutum toiky'i'at aipiit hamo. Pyno Tupana

wat aipiit pote waku watum aipiit Tupana mōtypot hamo. Tupana mōtypot yat sese wo watum aipiit waku. Uito eināpin hat miwan miat Pauru.

7

¹ Ha'awyte eipe tawa Kurintiu piaria eweipo'oro uhowawi miwan apo'ei'e hamo sio waku ahehary'i sio yt ei'e hap.

² Ta'i waku kahato ahehary'i ma'ato wētup yn waku e. Mi'i hawyi waku watoīne'en ihary'i kahato rakano he'aito kahato rakano aheīne'en yne hawe. Mi'i tā ewetunug mote waku kahato eweikupte'en e. Mi'i tā ewetunug mote yt ehā'āg kuap i ahiag yt eiwe'eg i hap nug hamo.

³ Waku ereket ehary'i sese wywo yn. Waku etum epiit ehary'i pe yn ehary'i piit miky'esat ok tā. I'ewyte waku etum epiit e'aito pe e'aito piit miky'esat ewy.

⁴ Waku to'e – Uipiit uhehary'i wat yn e. I'ewyte waku to'e – Uipiit uhe'aito wat yn e. Yt naku i to'e – Uipiit yt ewat i pote yt atum i po'og uipiit epe yt naku i to'e e.

⁵ Yt naku i ihary'i wāi'e ne'i te'aito piat iky'esat turan e. I'ewyte yt naku i wāi'e ne'i ihainia tehar'y'i piat iky'esat turan e. Ma'ato ehehay teran Tupana wywo pote waku eiwo'opohep porap'i tuereto eiwo'opytyk hap ete e. Eiwo'opohep porap'i hawyi waku i ra'yn eiwo'omowepit katupono ahiag aru ehā'āg neran haype wētup haryporia wētup ihainia ky'esat hap ete e.

⁶ Pyno koitywy ahenoi teran uiwanētup hap ewy ma'ato ahenoi hap yn yt woroho'opo'oro hin i uhehay wo are.

⁷ Uito areĩne'en yt ihary'i rakat i. Uito Pauru Tupana miky'esat ewy areĩne'en are. Mi'i hap atipuēti waku kahato. Mi'i pote atiky'esat irania'in ui'ewy yt ihary'i i rakat i ewy ta'atuky'esat pote. Mi'i tã Tupana tiky'esat uito wen toĩ irania'in yt ui'ewy hin i katupono mi'iria ihary'i kahato rakaria wo Tupana tiky'esat.

⁸ Koitywy woroho'onãpin neran yt ihary'i rakat i te yt he'aito rakat i te i'ewy te hiwu ko'i. Waku eweikupte'en eiweran aikotã ui'ewy eweiki'esat pote are'e. Po'og waku mi'i tã areĩne'en are'e uiwanētup hawe.

⁹ Ma'ato – Atiky'esat kahato uhehary'i uhe'aito ewei'e eipy'a pe pote waku etat ro ewary e'aito emiky'esat ewy ma'ato Iesui mohey hat yn waku etat e. Po'og waku etat ehary'i e'aito Iesui mohey hat epiit miky'esat monik hamuat hap upi epiit miky'esat haty hap mekewat kyt'ok epy'a piat hap kai.

¹⁰ Koitywy woroho'onãpin he'aito rakaria iwary rakaria yt uito i wen ma'ato Tupana wo'onãpin hap ahenoi. Yt eweitoiat tei'o e'aito ehary'i e.

¹¹ Ma'ato eweitoiat pote ereĩne'en o eweran kahato ra'yn yt he'aito i rakano yt ihary i rakano e. Mi'i hawyi etiky'esat e'aito emi'atoiat pote etat i emi'atoiat. Yt naku i kahato wehary'i atoiat hat no eweikupte'en uhyt'i'in e.

¹² Karãpe ehary'i yt Iesui mohey hat wo i toĩne'en ma'ato o yt etoiat ne'i tei'o kat pote eky'esat hap toĩ ikai pote yt etoiat rei'o e. Yt naku i mi'i tã etunug e.

¹³ E'aito yt Iesui mohey hat i pytkai yt etoiat tei'o mi'i kat pote eky'esat hap toĩ ikai pote.

14 Watomohey Iesui hawyi yt naku i watoiat ahe'aito ahehary'i sa'awy'iwuat yt Iesui mohey hat i pote. Waku wahētup kahato Tupana pe ahe'aito ahehary'i ehakyera'at hamo katupono ahe'aito ahehary'i toïne'en yt pya hin i Tupana kai katupono Tupana Pã'ãu eiam kahato aito pote. Waku aiwywo toïne'en Iesui mohey haria aito pote. Waku watoïne'en ahe'aito wywo ahehary'i wywo katupono wahenoï tuereto mi'iria pe Iesui mohey hap i'ewyte aimēpy'in ahaki'yt'in aha'y-ru'in yt pya hin i Tupana ehay aiwē pywiat kai. Mi'i pote mi'iria yt pya hin i tomohey hawyi Tosa'yru moherep haria aito pote.

15 Ma'ato ehary'i e'aito etoiat teran kahato yt imohey hat i pote yt he i tuete Iesui mohey epiat hap pote mi'i hawyi pyno waku ewei'e e'aito pe ehary'i pe etoiat teran me — Yt naku i ui'atoiat mimi mana yt atiky'esat i ma'ato ui'atoiat teran mote ui'atoiat ma'ato yt uimiky'esat ewy hin i ere'e o e. Katupono yt naku i watu'uka yn yt aiwo'o'ewy i imohey hap ete e. Tupana yt tiky'esat i aiwu'uka ahe'aito wywo ahehary'i wywo hap ma'ato toiky'esat kahato aiwo'oky'e aiwo'owese hap yn e.

16 Waku kahato watoïne'en ahehary'i wywo ahe'aito wywo hap. Ehary'i e'aito yt Iesui mohey hano i pytkai waku ereïne'en ne o iwywo e. Yt naku i watoiat ahehary'i ahe'aito yt Iesui mohey hat i pote. Waku aiwo'owese hap wywo aiwo'oky'e hap wywo watekyi ahe'aito ahehary'i Iesui kape imohey hamuat. Pyno waku pe watukupte'en ahehary'i ahe'aito wywo paa'ai'e hap wywo pote meiūran ti aru Iesui mohey haria wo te'eropy-

hu'at ahehay waku pe hawe. Iesui mohey haria sese watukupte'en pote watiky'e kuap ahehary'i ahe'aito Iesui kape imohey hamuat. Mi'i hawyi aiwese hap kaipyi ahepiat Iesui kuap hap kaipyi wati'atuekyi kuap ahehary'i ahe'aito Iesui mohey hap kape.

¹⁷ Mesup ti koitywy Tupana ai'airo Aika'iwat emiit sese wo. Waku kahato watoïne'en. Ma'ato mi'i pytkai aikotã sa'awy'i watoïne'en hap ewy te. Sa'awy'i Iuteu ywania aito pote mesup te Iuteu ywania watoïne'en e. Sa'awy'i tapyi'a ywania watoïne'en i'ewyte mesup te tapy'yia wo watoïne'en. Sa'awy'i watoïne'en wētup ok eropat hano pote watomohey Iesui hawyi mi'i hap ewy te topy-hu'at re mesup koitywy heropat hat watoïne'en ne. Mi'i pote woroho'onāpin neran eipe Iesui mohey haria pakup ko'i Tupana mi'airo pakup ko'i. — Eweimohey Iesui hawyi waku eweikupte'en no aikotã watoïne'en watimohey iesui hap e'at pe ai'airo hap e'at pe hap ewy waku watukupte'en ne.

¹⁸ Iuteu ywania ereïne'en sa'awy'i pote ereïne'en Iuteu ywania te. Yt naku i etoiat e'ywania etimohey Iesui hawyi Tupana ekaykay tuwewawiat hawyi. Wētup ywania ereïne'en sa'awy'i pote pyno yt naku i ewei'e — Mesup uito Iesui mohey hat pote waku atoiat ui'ywania i'ewyte i'atueko ko'i yt naku i kahato mio tã wato'e. Tupana aikaykay tuwewawiat hawyi waku watoïne'en aipiit ewy aipotpap hap ewy aikaykay hap e'at pe ewy waku.

¹⁹ Yt naku i watuwemusín ãpy sokpe tek Iuteuria eko ewy ne'i watimohey Iesui hawyi e. Waku watoïne'en ai'ywania ewy yn.

²⁰ Watomohey Iesui hawyi waku watoïne'en ne

aimiit kawiano sa'awy'i hap e'at kai e. Yt naku i watoiat ahe'yi aipotpap aiko ahe'aito ahehary'i watomohey hawyi. Waku watoïne'en ne aikotã Tupana aikaykay hap e'at pe hap ewy. Waku watukupte'en ne aipotpap hap wywo. Miit'in emiit no watoïne'en pote waku watoïne'en ne miit'in emiit no te ma'ato po'og waku sa'awy'i kai. Yt naku i watoiat aika'iwaria ahetu'isaria aiwyria'in ko'i Iesui watomohey hawyi.

²¹ Aika'iwaria yt nakuaria i pytkai waku watoïne'en i'atuwywo te i'atueropat hamuat. Yt kat i aika'iwat pote pyno waku watoïne'en ne aiw-eran aipotpap nug hap ewywuwat ma'ato waku yne miit'in emiit no hat ewy watopyhu'at yne miit'in powyro hat no. Aiweteweru hap iwato pote iwato te topyhu'at watomohey hawyi. Waku waticat aiweteweru hap tum yne hamuat. Mi'i hawyi watum yne aiweteweru hap mesuwarotiaria pe hawyi Aika'iwat Atipy piat eropat hano po'og no watopyhu'at.

²² Wuat'i eropat haria wo watoïne'en Aipotypot Iesui aikaykay turan mi'i hawyi wuat'i eropat hat no watoïne'en ne ma'ato waku Iesui eropat hano watopyhu'at miit'in eropat hap upi. I'ewyte miit'in akag wo watoïne'en Iesui aikaykay turan hawyi waku miit'in akag wo re watopyhu'at ma'ato waku Iesui eropat hano te watopyhu'at miit'in akag aito pytkai.

²³ Katupono Aikiyi'at Iesui Tupana wano. Iwato kahato sa'up tutum aikiyi'at temiit'in nuat hamo. Mi'i pote yt naku i watopyhu'at yt naku i nug hap eko sa'ag eropat haria wo ne'i e.

²⁴ Uiwyrria'in uheinyt'in yt naku i aheko waku

rakat watoiat katupono sa'awy'i Tupana aikaykay tuwewawi turan ai'ywania eko waku aheko waku i'atu kahato aiminug waku hap ewy. Yt naku i watoiat ai'ywania eko watimohey Iesui hawyi. Mi'i pote waku watoïne'en ne aheko wakuap nug haria wo Iesui watimohey hawyi.

²⁵ Woroho'onāpin neran kurum iwasu ko'i i'ewyte pīã makuptia ko'i yt he'aito i te rakaria yt iwary i te rakaria. Yt ihary'i rakat i uito pote woro'onāpin Tupana ehay uiwanētup hawiat ok tã ahenoi.

²⁶ Mesuwat e'at pe miit'in aikat kahato ai'auka teran haype Iesui mohey haria aito pote. Niatpo kahato aheïne'en hap. Mi'i pote are'e uiwanētup hap. Yt eweiky'esat i ehary'i eiwary pote waku eweikupte'en ui'ewy katupono irania'in i'atupy-'ahak kahato ahete ahaty'ihaty'i kahato hatek takaria ewy iro pote aito. Mi'i pote niatpo kahato ahehary'i ahe'aito koitywy.

²⁷ Ma'ato – Atiky'esat kahato uhe'aito uhehary'i ewei'e pote pyno waku ehary'i etat kurum waku e'aito etat pīã are'e ma'ato yt ewei'e i pote waku yt etikat rei'o e'aito ehary'i hawyi waku uito ewy ereine'en are'e. Ewetat pote yt ewei'atoiat tei'o e'aito ehary'i ho'opot hap e'at pe katupono ahatek hap e'at mesup tawa Kurintiu piaria ai'auka teran haype pote.

²⁸ Ma'ato epakup te ereïne'en mote waku etikat ehary'i e'aito Tupana miky'esat ewy. Ma'ato – Yt atikat teran i wētup ok uhehary'i sa'awy'i wuat uhe'aito sa'awy'i wuat uruho'opot kahato e'at mesup pote ewei'e pote pyno waku pe eweikupte'en Tupana wanētup hawe. Ma'ato etat ehary'i

e'aito kurum iwasu makuptia en mote i'ewyte waku pe eweikupte'en Tupana wanētup hawe e. Waku yne are. Mio miit'in ai'auka teran mote niatpo kahato ahe'aito ahehary'i watikat. Ma'ato etat pote waku ma'ato niatpo kahato aru etipuēti eho'opot hap mesup e'at pe turan.

²⁹ Uheinyt'in uiwy'ok ko'i yt pya hin i Aika'iwat aipok hap. Yt watikuap i kat e'at pe hut hap ma'ato tuut irane hap watikuap. Waku watiky'e kahato ahe'aito ahehary'i ma'ato mi'i pytkai waku po'og watunug Tupana miky'esat ewy ahe'aito ahehary'i miky'esat ko'i kai. Waku watiky'e Tupana koran aikotã Iesui mohey haria yt he'aito i te rakat yt iwary i te rakat ewy.

³⁰ Eiwe'eg wo o ehekare'en wywo katupono yne mesuwarotiat ahekat yt toïne'en mot'i i. Karãpe watat ipakup takat ahekare'en hawyi yt naku i wato'e aipy'a pe — Mio uito po'og irania'in kai katupono uhekat po'og ikahu irania'in kai yt naku i wato'e. Waku watuwehum Tupana miium kape wen ma'ato yt naku i watomohey nei'o ahekat. Tupana kape yn waku watuwehum ahekat aipo pe hawyi. Waku watunug Tupana miky'esat ewy sio imiky'esat aimiky'esat sio yt sio imiky'esat aimowepit sio yt. Waku watunug imiky'esat sio watuwak sio yt katupono aiwak hap tokosap hawyi po'og aimowepit hap toïne'en.

³¹ Yt naku i mesuwarotiat kape yn watuwanētup at ka'ap katupono tuweityk meremo aimowepit hap ahe'aito hap aiwary hap aimiky'i'at ko'i ahekare'en ko'i topap topap yne ma'ato aiminug Tupana kapiat toïne'en mot'i rakat yn waku aiwanētup hap aimowepit hap. Yt tuweityk kuap takat i.

³² Iesui mohey haria yt he'aito rakaria i yt iwary rakaria i te'eruanētup at ka'ap ta'atuka'iwat Iesui potpap nug hap kape ta'atuka'iwat mowepit hap kape yn. Waku mi'iria ewy watoïne'en po'og po'og mesuwe.

³³ Ma'ato iwary rakat tuwemowepit hap kape yn tuwanētup to'yat tomi'u tesokpe hap kape yn tuwanētup hawyi.

³⁴ Karāpe tuwanētup teran Tupana potpap kape turan toïne'en typy iwanētup hap Tupana mowepit hap i'ewyte tehary'i mowepit hap. Yt he'aito rakat i yt iwary rakat i Iesui mohey hat Toka'iwat potpap hap kape yn tuwanētup. Toiky'esat topiit Tupana wauat yn. Toiky'esat aiwanētup Tupana kapiat hap yn i'ewyte Tupana Pā'āu miky'esat yn toiky'esat. Ma'ato he'aito kahato rakat iwary kahato rakat tuwanētup aikotā aikotā aru atimowepit uhe'aito uiwary to'e hap kape yn tuwanētup tomi'u kape to'yat kape tomēpyt'in kape at ka'ap hap ewy tuwanētup.

³⁵ Po'og waku ahe'aito kahato ahehary'i kahato hap. Woroho'onāpin neran eipowyro hamo. Atiky'esat kahato watunug Tupana miky'esat ewy hap po'og torania miky'esat nug hap kai. Mi'i pote mi'i hap ete sio ereïne'en e'aito sio yt rakano sio ereïne'en iwary rakano sio yt rakano atiky'esat eipe atipy piat eropat haria sese yt kat i eipyhyp Aipotpot potpap nug hap ete haria wo.

³⁶ Pyno mesup woroho'onāpin neran eipe. Ehaytuwy haryporia ihainia kawiat eiwo'oky'esat pote waku etat ehary'i wo e'aito wo. Ma'ato — Aho'opot kahato mesup yt kat i ai'yat i yt kat i aiko i yt kat i aimi'u ewei'e eiwo'ope pote — Waku po'og yt wato-

'okyi'at i te katupono ho'opot hap e'at mesup katupono aito Iesui mohey haria pote miit'in mikyry'i haria wo watopyhu'at. Pyno waku watoïne'en yt iwary i rakano yt he'aito rakano i mesup waku ewei'e eiwo'ope. Mi'i hawyi waku eweikupte'en yt iwary i rakat ewy yt he'aito i rakat ewy. Meiũran ma'ato eiwo'okyi'at teran mote pyno waku eiwo'okyi'at eiwo'okoka'at e Tupana. Mi'i hawyi waku eweikupte'en he'aito iwary rakano Iesui mohey haria eipe pote.

³⁷ Pyno – Yt karãpe i uhehary'i e hat yt toiky'esat i pote waku yt iwary i topyhu'at e. Mi'i hat yt i'aparap i Tupana pe katupono toi'akit kuap topiit miky'esat.

³⁸ Waku ahehary'i ahe'aito. Waku watuwehum Tupana pe ahe'aito ahehary'i miium hap ete. I'ewyte yt kat i ahe'aito pote yt kat i ahehary'i pote mi'i hap i'ewyte waku watuwehum Tupana pe katupono uito ewy eweikupte'en mote. Uiwânêtip hawe po'og waku uito ewy katupono wahewyry kahato Tupana ehay moherep hamo. Uito ti Pauru.

³⁹ Mana'in uhyt'i'in waku e'aito ehary'i wêtip ok kahato yn iku'uro hap kape e. Ma'ato iku'uro hawyi yt uwe wano i ra'yn ereïne'en neran mote waku ma'ato etiky'esat ipakup hawyi waku etat wêtip ok emiky'esat Iesui mohey hat yt he'aito rakat i ewywuat Iesui mohey hat yn waku yt iwary rakat i yt he'aito rakat i waku etat e.

⁴⁰ Ma'ato uiwanêtip hawe waku po'og mana'in hiwu wo eweikupte'en eweiky'esat pote. Tupana Pã'ãu tuwanêtip i'ewyte uiwanêtip hap ewy hap yt atikuap i ma'ato mio tã are'e uiwanêtip hawyi

Tupana yt to'e i waku hiwu tukupte'en hiwu wo yt e i te atikuap teran pytkai. Pyno uito ti eimu'e hat Pauru.

8

¹ Mesup woroho'onãpin neran tupanaria iã'ãkap mōtypot hap mi'u ete mekewat wewato ahup auka tupanaria iã'ãkap e'at piat ko'i ete. Pyno mesuwat uimienoi kuap haria ra'yn eipe ma'ato ti ahenoi pakup i teran ehepe ikuap i hamo. Pyno Uwe uwe to'e topy'a pe – Uito po'og atikuap tuwemowato teran tuwewanētup hawe ma'ato tuwema'at haype katupono yt uwe i mimu'e wo topyhu'at i'ewyte yt uwe i wy wo toĩne'en. Ma'ato uwe uwe to'e topy'a pe – Miit'in ky'e hat areĩne'en neran mi'i e hat Tupana mipowyro topyhu'at hawyi yt aima'at kuap i rakat toĩne'en.

² Mi'i tupono karãpe – Uito po'og atikuap e hat put'ok'e ahete hawyi yt aiwe'eg i hap topyhu'at katupono mesuwat yi totiat yt uwe i topyhu'at ikuap yne hat. Mi'i tupono waku watopyhu'at – Atikuap teran e haria wo – Uimu'e ro e haria wo.

³ Pyno Tupana kuap teran haria yn aru Tupana kuap haria te'eropyhu'at. I'ewyte Tupana ky'e haria yn ni aru Tupana kuap haria tukupte'en e.

⁴ Mi'i tupono ahenoi pakup i ra'yn aikotã tupana iã'ãkap mōtypot haria mi'u etiat. Pyno koitywy watikuap ta'yn mesuwarotiat mo wuat minug ko'i tupana ko'i yt Tupana sese hin i hap tukupte'en ma'ato aria'yp nu yi kawiat yn tukupte'en. Mi'i tupono ti koitywy watikuap ta'yn tupanaria miit'in mo wuat minug ko'i yt kat hamo i tupana wo tukupte'en katupono yt kat i ieĩne'en hap ipuo

hap watikuap. Ma'ato wētup ok yn Tupana Sese toĩne'en. Mi'i ti atipy piat wuat'i e'at piat ieĩne'en hat. Pyno irania'in tupana mesuwatrotiat yi kawiat nu kawiat hap ko'i yt Tupana hin i.

⁵ Uruetupanaria at waty waikiru ko'i i'atu'e. Irania'in – Uruetupanaria mesuwarotiat gupte'en haria i'atu'e. I'atu kahato iã'ãkap ko'i pe – Uruetupanaria uruka'iwaria i'atu'e mesuwarotiaria.

⁶ Ma'ato Tupana sese toĩne'en wētup yn Mi'i wato'e. Tupana ti Ainug hat Ai'ywot wato'e. Mi'i ti wuat'i nug hat wato'e. Mi'i yn Aimoieĩne'en hat wētup yn Aipotypot wato'e. Aika'iwat ti Iesui e hap het rakat wato'e. Tupana tunug yne topo wo aimoieĩne'en hap wato'e.

⁷ Yt aheso hin i wuat'i miit'in tikuap ai'e hap pywo rakat. Tukupte'en aipy'asetpe Iesui mohey pakup haria. Mi'iria sa'awy'i ta'atumohey kahato tupanaria miit minug ko'i. Mi'i pote mesup te ta'atuwanētup hawe – Mekewat iã'ãkap uimimohey sa'awy'iwuat wētup Tupana wo toĩne'en yt Tupana wo toĩne'en hin i pytkai. Katupono Tupana Sese yn toĩne'en Tupana wo. Mi'i hawyi mi'u pu'i ta'atukyi'at pote – Pyno etum apo mesuwat pu'i eheturnanaria pe sio yt i'atu'e pu'i weneru haria pe. Ta'i Tupana iã'ãkap mōtypot hap yne mesuwat pu'i i'atu'e hawyi mekewat Iesui mohey haira – Pyno yt atiky'esat i emiweneru hap ko'i i'atu'e. – Ta'i urumium na'yn tupanaria iã'ãkap pe i'atu'e pote te'eruwemōti kahato i'u hap ete Iesui mohey haria pakup pote – Yt atu'u i i'atu'e.

⁸ Ma'ato yt aimi'u kaipyi i aimohun hap topyhu'at e Iesui. Yt watu'u i pote waku watopyhu'at Tupana wanētup hawe. Watu'u teran mote waku

Tupana wanētup hawe. Tupana yt tuwehum i aheko mi'u u hap kape. Yt ai'apiheg hin i sio watu'u sio yt. Watuwehum Tupana kape aimi'u watu'u turan mote waku pe watoïne'en Tupana wanētup hawe.

⁹ Ewe'eg wo o karāpe etu'u tupanaria miit minug ko'i mōtypot hap mi'u turan. Toïne'en ekai Iesui mohey hat pakup — Yt etu'u tei'o tupanaria mōtypot hamuat miium u hap ete i'atu'e pote pyno yt etu'u tei'o. Etu'u pote — Yt etu'u tei'o e haria te'eruwemōti etu'u hap turan Iesui mohey haria yt itag i te rakaria Iesui mohey hap ete pote. Mi'i hawyi i'aparap hat ereïne'en i'atuwanētup hawe.

¹⁰ Pywo watikuap ta'yn tukupte'en kahato miit'in — Yt naku i etu'u mi'u pu'i tupanaria mōtypot kapiat miium e haria ta'atumohey Iesui pytkai. Ta'atumohey te ta'atuwanētup hawe tupanaria tukupte'en hap. Ma'ato aito watikuap Tupana wanētup hawe — Waku etu'u yne mi'u ko'i e ma'ato watu'u Iesui mohey hat pakup ehamo pote meiūran — Pyno waku watomohey tupanaria i'ewyte i'atu'e ta'atuwanētup hawe e. Mi'i hawyi teke tupanaria mōtypot yat pe aikope toïne'en mi'u iā'ākap kapiat miium ko'i hap kape hawyi tutu'u itote yt iwe'eg i hat ewy katupono ta'akasa aito i'u hap ete ai'yat pe sa'awy'i pote.

¹¹ Iesui mohey pakup hat yt hesaika i rakat tukupte'en Iesui mohey hap ete mi'i pote yt naku i watima'at mi'iria — Watu'u yne mi'u ai'e hap wywo katupono mi'iria yt kat i mi'u tupanaria mōtypot mi'u u haria tukupte'en katupno ta'atuwanētup hawe tupanaria Tupana wo tukupte'en ne. Watikuap ta'yn yt kat i tupana ko'i

mesuwarotiat hap. Ma'ato aiwyria'in Iesui mohey pakup haria ta'atuwanētup tupana nu kawiat ihañte rakaria tukupte'en. Yt naku i pyno watu'u tupana ko'i mōtypot hap mi'i Iesui mohey pakup takaria ehamo katupono meremo ta'atu'atoiat Iesui hawyi te'era'aipok i i'atuetupana ran ko'i kape mekewat mi'u ta'atu'u aito ewy hawyi e.

¹² Aika'iwat Iesui iku'uro mio tã e haria ehakye-ra'at hamo. Ma'ato watu'u yne hap kaipyi Iesui mohey haria pakup takaria te'era'aipok tupana iã'ãkap yat kape pote aiwy ma'at hat no watoñne'en i'ewyte Aika'iwat Iesui ma'at hat no watoñne'en katupono yt nakuat i yt ta'atumohey kahato i te turan watu'u i'atupy'asetpe mo wuat minug tupanaria mōtypot hap mi'u katupono haty kahato mi'iria ete watu'u pote.

¹³ Pyno uito yt karãpe i atu'u mi'u pu'i mekewat uipotma'at hap pupi katupono yt atiky'esat i uiwy'ok wētup ok Iesui mohey pakup hat ma'at hano areñne'en. Yt atima'at reran i uheywyt uheinyt uheyke'et pote – Waku atoiat mi'u pu'i tupanaria mōtypot hap areñne'en i'atuwywo turan are'e yn uipy'a pe.

Uito ti Pauru eimu'e hat Iesui etiat.

9

¹ Ta'i uito Pauru Tupana emiit sese imipo'oro tehay moherep hamuat. Yt kat i uiweteweru hap miit'in po pe pote areñne'en Iesui emiit no yn. Yt uwe i uipyhyp kuap kat pote yt uwe po pe i areñne'en. Yt uwe i to'e kuap uhepe – Etum uhepe mekewat eweteweru hap hawyi waku ere to Tupana ehay moherep hamo yt ta'atu'e kuap

i katupono yt kat i atipuru miit'in kaipyi pote. Aika'iwat Iesui uinug tomipo'oro tehay moherep hamuat. Mekewat e'at pe ara'akasa Iesui uheha wo hawyi Aika'iwat uipo'oro ehowawi tehay moherep hamo. Mi'i hawyi Aika'iwat mohey haria eweikupte'en uhehay upi.

² Mi'i hap kaipyi eweikuap Tupana uipo'oro hap. Ma'ato irania'in yt ipywo i Tupana uipo'oro hap ma'ato eipe eweipywo katupono uiwē pyi Aika'iwat Iesui aimoieñe'en hat uhehay pyi einug ipakup takaria wo. Mesup koitywy eweikupte'en Iesui mohey haria wētup miit ewy iwywo eweikupte'en. Mi'i kaipyi eweimohey Tupana potpo'oro wuat areñe'en hap.

³ Tukupte'en ma'ato — Pauru yt Tupana mipo'oro ewy hin i i'atu'e. Yt mekewat 12 ok takaria ewy hin i i'atu'e to'ope ma'ato mi'iria atiwesat — Uito rat Tupana mipo'oro sese are.

⁴ Areñe'en Iesui potpo'ororia 12 ok takaria ewywuwat uito are'e. Mi'i pote atiky'esat pote waku atunug i'atuminug ewywuwat are. Atiky'esat pote waku atipo'oro uimimu'eria uipoi hamo katupono Iesui potmu'eria 12 ok takaria sa'up ta'atupuēti ta'atumimu'eria miium kaipyi. Uito Pauru i'ewyte atiky'esat mi'u eikai pote waku ahētup sa'up eipo pywiat eimu'e hamuat wen ma'ato — Atiky'esat eimimu'e hap sa'up uipoi ro yt are'e hin i ehepe.

⁵ Aika'iwat potmu'e Peteru ihary'i rakat toñe'en i'ewyte Aika'iwat Iesui ywyt Tiaku i'ewyte toñe'en ihary'i. Mi'iria tuwat i'atu'aito wywo i'atuewyry hap upi Tupana ehay moherep hamo ma'ato uito yt kat i uhehary'i mi'iria ewy ma'ato atiky'esat

pote waku atat uhehary'i.

⁶ Aiwy Panape i'ewyte uito urupotpap kahato urupo wo aimi'u kyiat hamo ahesokpe kyiat hamo mi'i tã.

⁷ Surara'in ni mesuwat yi tote tenuk kahato topo'oro hat surara akag kaipyi. Toĩne'en i'atuesurara akag miium i'atuesokpe i'atuewry hamuat. Yt i'atupotpap hin i ta'atupo wo mekewat kyiat hamo. Ma'ato uruto uruwewiat urupotpap kaipyi urutenuk hap toĩne'en. Go nug haria yt mi'i tã hin i katupono ta'atumikoi kaipyi te'erenuk. Ta'atumikoi ypia kaipyi te'eresapo u ra'yn. I'ewyte ta'atuhũria emĩ hy kaipyi te'erenuk. I'atupotpap hap ti mi'iria poi hamo toĩne'en. Ma'ato uito i'ewyte Tupana ehay moherep hat Panãpe yt mi'iria ewy hin i urutukupte'en.

⁸ Pyno ahenoi wētup ehepe Tupana ehay kaipyi.

⁹ Mio tã e Tupana sa'awy'iwuat miwan me Musei wē pyi ihay — Yt naku i watikytyt aihũ wewato ahup ipotpap turan e. Yt naku i watiwēpo'i po'i ne'i awati iã'ỹi akit akit turan e. Yt naku i mi'i turan watiwēpo'ipo'i ne'i. Waku tenuk awati eha'ok topy wuat turan topotpap popuo aihũ wewato ahup e Tupana Musei pe ainãpin hawe. Pyno Tupana tuwanētup kahato aihũ hesy'at hap kape.

¹⁰ Ma'ato topotpap nug haria topotpo'ororia poi hamuat ete uruesy'at pote uruipoi hap ete mio tã e Tupana. — Waku watipoi aihũria ta'atupotpap nug hap popuo i'ewyte waku watipoi aipotpap nug haria e. I'ewyte aikotã ikoi hat ewy i'ewyte i'atunug hat ewy ta'atumikoi kaipyi te'erenuk kahato. Mi'i hap ewy hut hap kape i'atupotpap. Ta'atuhekatup haype aikotã i'atag tomikoi hepamo

hap ewy.

¹¹ Karāpe wतिकoi mani hawyi waku watunug u'i aihemani i'ok hawyi. Mi'i hap ewy kahato waku aimikoi Tupana ehay kaipyi watenuk eimu'e hap Tupana ehay etiat sa'up kaipyi waku urutenuk hap ewy e. Niatpo kahato mani koi hap ma'ato itag hawyi u'i kahato watipuēti aipotpap sa'awy'iwuat kai. Mi'i hap ewywuat kahato eimu'e hap Tupana ehay koi hap.

¹² Irania'in eimu'e haria eweipoi kahato. Ma'ato — Yt karāpe i urupoi ro uruto'e ehepe. Eweikuap kat pote pyno ahenoi ehepe. Yt uruiky'esat i ei'e hap eiwanētup hawe — Aimi'u ky'ewi ne'i aimu'e ahekat ky'ewi ne'i aimu'e sehay wakuat ete Pauru Panape ewei'e hap. Mi'i pote urupotpap at ka'ap urupo wo urusa'up puēti hamo. Uruho'opot kahato yat sokpe kawiat nug hap ete urumi'u kyi'at hamo yt uruiky'esat i ei'okpe tote urutenuk haype pote.

¹³ Sa'awy'iwuaria Tupana mōtypot yat piaria pa'i ko'i te'erenuk miit'in miium kaipyi i'atuhū Tupana kapiat i'atumiwuk kapiat ete. Te'erenuk ta'atuhep ipu'i kā'ā mekewat nu kawiat aihū wuk hap eiam kaipyi te'erenuk hamo. Pa'i ko'i mi'i tā sa'awy'i ta'atupuēti ta'atumi'u.

¹⁴ Mi'i hap ewy Tupana aināpin mesup — Eweipoi ro eimu'e haria e. Eweimō'ē emi'u uhehay wakuat moherep haria pe uimiky'esat ok tā e Tupana.

¹⁵ Ma'ato sa'awy'i eimu'e turan yt atikat i uipoi hamuat. Yt kat i sa'up atikat. Eimu'e hap sa'up yt atiky'esat i te. Koitywy atunug mesuwat uimiwan yt kat i ahētup eikaipyi mesuwat uimiwan me.

Yt atiky'esat i sa'up eikaipyi eimu'e hap sa'up. Po'og waku uiku'uro areĩne'en yt eimipoi i wywo te areĩne'en. Yt atiky'esat i ekat. Yt kat i uheso hap uhehay ete. Eweimō'ē uhepe pote koitywy yt atikat i te pāi.

¹⁶ Ati'atumu'e kahato miit'in Iesui etiat ma'ato yt uimimu'eria ekat ky'ewi i ati'atumu'e mi'iria i'ewyte yt uimōtypot hap ky'ewi i ati'atumu'e miit'in. Eweikuap apo kat pote ati'atumu'e miit'in Iesui ete hap. Pyno ahenoi ehepe Iesui uipo'oro miit'in mu'e hamo mi'i pote ati'atumu'e wuat'i ywania Iesui uipo'oro hap ewy. Iesui ehay ikahu rakat ete yt ati'atumu'e i miit'in mote Tupana mi'apiheg wo areĩne'en aru.

¹⁷ I'ewyte yt arepo'oro i Iesui ehay moherep hamo yt uimiky'esat ewy hin i. Ma'ato uipo'oro hat miky'esat ewy woroho'omu'e. Ma'ato arepo'oro ne'i pote mi'i hawyi atiky'esat sa'up eikaipyi. Ma'ato yt atiky'esat i sa'up eikai katupono yt uipo'oro i eipe. Ma'ato Tupana uipo'oro yt uimiky'esat ewy hin i ma'ato — Etunug o e Tupana uhepe pote waroho'omu'e. Mi'i atunug mote uimohey Tupana inug hap ete.

¹⁸ Yt ha'up ky'ewi i woroho'omu'e pāi. Uha'up sese ti ehapiat Tupana kuap hap. Yt eikat ky'ewi i ma'ato woroho'omu'e. Yt ekat ky'ewi i atimoherep ehepe Iesui etiat ikahu rakat sehay. Atiky'esat ha'up eikai uipotpap sa'up Tupana ehay wakuat moherep hap sa'up pote waku ahētup Tupana wanētup hawe ma'ato yt ahētup i te mi'i hap ete.

¹⁹ Yt uwe i uiky'i'at kuap sa'up mo are. Yt uwe i — Urumu'e ro urumiky'esat ewywuap pote sa'up iwato urutum epe Pauru e haria. Uito ti Tu-

pana mikyi'at uito are. Tupana po pyi yn arenuk teren. Yt kat i miit'in wanētup hap uikai ma'ato Tupana wanētup hap wywo yn woroho'omu'e are. Yt kat i eikat ky'ewi hap wywo woroho'omu'e. Uito areĩne'en wuat'i miit'in eropat hat katupono atekyi teran wuat'i miit'in Iesui kape pote.

²⁰ Ati'atuekyi teran kahato uiwyrria'in Iuteuria Iesui mohey hap hamo. Mi'i pote i'atupy'asetpe areĩne'en Iuteu ywania wo – Uito ti Iuteu yn are'e i'atuepe. Mi'i hawyi i'atueko Iuteuria eko nug hat areĩne'en i'atupy'asetpiat areĩne'en turan. I'ewyte karāpe areĩne'en Musei mienoi moherep haria py'asetpe mi'i hawyi atimoherep Iesui i'atuepe Musei miwan kaipyi. Musei aināpin hap nug hat ewy areĩne'en mi'iria py'asetpe i'atuekyi Iesui kape.

²¹ Karāpe irania'in ywania py'asetpe areĩne'en mi'i hawyi irania'in ywania eko wakuat ewy atunug. Areĩne'en mi'iria ewywuat. Areĩne'en wētup ywania py'astpe pote yt atunug i ui'ywania Iuteuria eko ewy ma'ato i'atueko wakuat yne rakat atunug. Mi'i hap atunug katupono mi'iria atiky'esat kahato Iesui mohey haria torania hap. Mi'i hap yn atunug Iesui kapiat miit'in ekyi hamo.

²² Karāpeĩ areĩne'en Iesui mohey haria yt he-saika rakaria i te tokpe mi'i hawyi paa'e hat areĩne'en ei'ewy uito are'e i'atumoesaika imohey hap ete hamo. Mi'i kai aho'osat Iesui mohey hanuaria.

²³ Ati'atumu'e kahato mi'iria Iesui ehay wakuat ete. I'atuwyrria'in wo areĩne'en i'atumu'e hamo. Mi'i hap ahenoi yne hawyi Tupana mipoityro wo mi'iria tukupte'en i'ewyte uito.

24 Ahetama puo tukupte'en wo'oiã'ãg haria mesuwat seput hap ete uwe po'og ihyha hap kuap hamo. I'atu kahato teput to'o'ewy'ewy ma'ato wêutup yn po'og ihyha hat yn topyhu'at morekuat miium sa'up sat hat no. Pyno waku watuweput hãpyk kahato mekewat morekuat miium sa'upsat hamo.

25 Wo'o'iã'ãg haria seput haria sa'awy'i ta'atu-piitmoesaika kahato. Yne e'at pe teput at i'atu-hyha hamo. Mi'i hawyi wêutup topyhu'at po'og torania kai hawyi mi'i hat pe morekuat tum to'akag painug hap ewywuwat – Mi'i seput hat po'og e hamo. Ahetama puo morekuat tum to'akag painug hap mohyt kawiat po'og seput kuap hat pe. Wêutup e'at hawyi igag na'yn. Mi'i hap ewy Tupana tum aru ahepe aipainug hap ai'akag totiat ma'ato mi'i ti yt igag i rakat toĩne'en. Wuat'i e'at piat ikahu rakat sese.

26 Mi'i hap ewy waku watomohey hãpyk kahato Aipotypot Iesui haty wo. Uito Pauru surara ewywuwat ipiit heg nakat ewywuwat mekwat wo'o'a-hykahyk hat ewywuwat hãpyk kahato uito. Atu'uka aikotã ikuap kahato hat hepap hat uka hap ewy yt arekyry popuo i atu'uka.

27 Ahetamã puo wato'o'iã'ãg wu'uka hap ete. Mi'i watunug at pote watuwemoesaika kahato aipiit. Yt miky'esat ewy i haty hap ma'ato watimopokuat aipiit. Mi'i hat ewy areĩne'en uito. Ma'ato Tupana ehay moherep hap ete uipiit yt ipap i pytkai atunug. Karãpe wêutup ok yi kai ne'i ra'yn watu'uka hap ete mi'i hawyi tuwemõti. Ma'ato uito mi'i hat ewy yt areĩne'en neran i Tupana ehay moherep hap ete. Areĩne'en neran po'og hesaika

rakat ewy. Mi'i hap ewy karãpe are'e irania'in me — To'iro waku Iesui upi watuwat are'e ma'ato mi'i pytkai yt areto i Iesui upi pote uito i'ewyete aremõti. Wãi'are uipiit miky'esat sa'ag ete yt atiky'esat i Uipo'oro hat to'e uhepe aru — Sa'ag nug hat en e hap yt atiky'est hin i aru Iesui e hap. Uito ti uipiit miky'esat monik hat Pauru.

10

¹ Ui'ywania woroho'omu'e teran i ra'yn aha'ase-i'in sa'awy'iwuat ete. Sa'awy'i te turan aha'ase'i Musei upi tuwat ai'ywania wanĩkaptia po pyi. Mi'i hawyi Tupana ti'atupyhyp surara'in i'atuewanĩkaptia i'atumohan haria. Mi'i hawyi toipo'oro ywyhig temiit'in apykok hamo y'ahig i'atuewryy hap moherep hamo.

² Mi'i hawyi tutunug mu'ap ihyemui'a wato sakpo ihyemui'a Hup e hap het rakat sakpo. Mi'i hawyi y'y wehy'okmõi hap sakpo tuwat y'y py'a-setpuo Tupana pu'ap upi. Mi'i hawyi ywyhig mekewat wanĩkaptia pyhyp hap hewryy i'atuupi. Mi'i hawyi Tupana ti'atuset'ok ta'yn eipe Musei upiaria e.

³ Mi'i hawyi tuwat yahig sakpo. I'atumi'u wuat man atipy piaria mi'u toĩne'en itote. Te'erenuk kahato yne e'at Tupana miium man ete.

⁴ I'ewyete tutum tesaika hap wywo y'y wakuat nu wato kaipyi tuwẽtem ihy yne e'at pe. Koitywy watikuap ta'yn mekewat Nu wato Aika'iwat Iesui iã'ãkap ewywuat.

⁵ Ma'ato yt naku i nug haria te'eropyhu'at yahig note e. Mi'i hawyi Tupana yt iwepit hin i mekewat i'atuminug sa'ag ete hawyi te'eropap kahato yahig

note kowo'i kowo'i moi mi'auka wo ahu mi'auka wo aria mi'auka wo.

⁶ Mi'i hawyi aito mesup mi'iria emiariru ko'i ewywuat pote yt kan hamo i watunug yt naku i kat pote Tupana ti'atu'apiheg mi'iria aha'ase'i'in aimowe'eg hamuat i'atuminug sa'ag ko'i atoiat hamo e.

⁷ Waku pyno watoken'ẽ kahato aha'ase'i'in etiat Tupanaria mug hap pupi. Waku watoiã tupanaria mõtypot hap katupono aha'ase'i'in timõtypot kahato mi'i ko'i aikotã to'e miwan hap ewy. Ai'ywania te'era'apyk mi'u u hamo sapo hy u hamo Tupana sa'ag wewato ahup iã'ãkap mõtypot hamo hawyi hairu nug hamo. Mi'i hawyi i'atupoĩãm ta'atuetupanaria mõtypot hamo e.

⁸ Mi'i hawyi haryporia'in ihainia'in to'ope to'ope inug sa'ag. Ta'atunug sa'ag hawyi te'eropap kahato sakpo 23000 miit hewo hewo yi tote iku'uro rakaria yt naku i nug haria.

⁹ Mi'i hawyi yahig note ta'atumõpy'ahak teran Tupana ta'atuminug sa'ag wo. Ta'atuhã'ãg kahato Tupana. Mi'i hawyi moi ko'i ti'atu'uka kahato mi'iria.

¹⁰ I'atuehay sa'ag kahato – Emiium ko'i man yt ikahu hin i i'atu'e Tupana pe. Mi'i pote Tupana tipo'oro temiit atipy kaipyi i'atumoma hamo. Put'ok'e hawyi topap kahato ai'ywania sa'awy'iwuaria. Pyno waku aiwe'eg wo kahato waku watuwehum imiium ete

¹¹ Yne mesuwarotiat ikahuro hamuat yt pya hin i ra'yn. Waku ahewyry iwe'eg nakaria ewy. Waku watoken'ẽ aha'ase'i'in minug sa'awy'iwuat pupi katupono aimowe'eg hamo Tupana tiwan

aha'ase'i'in minug ko'i etiat.

¹² Yt naku i wato'e aiwanētup hawe – Uhesaika kahato Tupana mohey hap ete pote yt karāpe i aru ati'aparap Tupana pe yt naku i wato'e. Ewe'eg wo o mio tā ewei'e eipy'a pe pote katupono mi'i e haria meremo ta'atu'aparap ta'atuiā'āg hap yt naku i nug hamo put'ok'e hawyi – Imohey kahato hat areinē'ēn i'atu'e ta'atuwanētup hawe pytkai.

¹³ Yne aito ahiag miiā'āg ko'i aiwo'o'ewy'ewy. Ma'ato sa'awy'i Tupana to'e ahepe – Atipyhyp aru ehā'āg hap pupi e. Mi'i pote yt karāpe sese i put'ok'e hā'āg hap ehete po'og hesaika eikai katupono areīne'en eiwywo eimoesaika hamo ehā'āg hap pupi e. Mi'i hawyi ehesaika kahato eweikupte'en ehā'āg hap sopo hamo e hawyi atum ehepe mu'ap haty'u wuat ipopywiat ewētem hamuat e Tupana.

¹⁴ Mi'i pote uiwyrria'in sese eipe yt eweimōtypot tei'o iā'ākap ko'i.

¹⁵ Mi'i tā ewetunug mote we'eg haria wo eweikupte'en. I'ewyte atikuap uhehay upiat haria eipe sio yt hap ete e.

¹⁶ Karāpe watuwe'atunug watu'u sapo hy hamo kui'a piat i'ewyte man u hamo mi'i turan watu-wehum kahato Tupana kape katupono aipoityro mi'i hap ete. Mi'i sapo hy Aika'iwat Iesui suu iā'ākap kahato. Mi'i watu'u hu iā'ākap hawyi imohey hap watimoherep kahato. Karāpe watipik mekewat man hawyi watu'u hawyi imohey haria watopyhu'at hap watimoherep miit'in me i'ewyte wētup piit ewy watoīne'en hap watimoherep.

¹⁷ I'atu kahato aito Iesui mohey haria ma'ato mi'i pytkai wētup piit ewy watoīne'en e. Mi'i hap

ewy wētup a yn watipik pik man hawyi watenuk. Mi'i hawyi wētup a yn man watu'u Iesui pu'i pik'e hap moherep hap.

¹⁸ Uru'ywania Isareu ywania tum kahato ta'atuhū Tupana pe. Mi'i hawyi pa'iria tiwuk ta'atuhūria i'atuwuk wuk hap heiam note. Iwyp kahato hawyi terenuk kahato ra'yn ta'atumiium kaipyi Tupana piat ta'atumiium pytkai.

¹⁹ Pyno ahenoi mekewat mi'u Isareu ywania miium ta'atuetupanaria imōtypot hap yt ihañte hin i. Mi'i pytkai ta'atu'u mi'u iku'uro rakat katupono iku'uro rakaria tupanaria pote.

²⁰ Ta'atuwuk ta'atuhūria i'atuiã'ãkap py'asetpe ma'ato iã'ãkap ko'i i'atuetupanaria yt ta'akasa hin i. Pywo ti yt Tupana sese kape hin i i'atumiium ko'i ma'ato ahiagnia kape i'atumiwuk ko'i. Mi'i hawyi ahiag wyria'in kahato tukupte'en mi'iria. Yt naku i mi'i tã ewetunug eipe mi'iria eko ewy ne'i Iesui ekui'a sapo hy wo.

²¹ Mi'iria i'ewyte te'ere'y'u ahiagnia ehamo mekewat tupanaria mōtypot hap yparakai totiat. Yt naku i watunug i'atuminug ewy te katupono wētup sapo hy ra'yn aiwanuat. Aika'iwat Iesui ekui'a pyi ra'yn watenuk huu at hap ewywuat watu'u waku rakat.

²² Ma'ato watu'u ahiagnia ekui'a pyi i'ewyte Aika'iwat ekui'a pyi hawyi waku aiwe'eg wo katupono Aika'iwat tiky'esat aito towanuat hap yn. Ihay'ywywi mi'i tã watunug pote. Waku aiwe'eg wo kahato katupono Aika'iwat po'og he-saika aikai. Waku watoken'ë Aika'iwat ai'apiheg hap pupi uiwyria'in Tupana sa'aru'in saki'yt'in aito pote.

23 Waku watunug yne aimiky'esat ok tã i'atu'e to'ope irania'in Iesui mohey haria ta'atueso popuo. Mi'i pote are'e i'atuepe — Aimiky'esat waku pote pyno waku watunug ma'ato aimiky'esat yt naku i pote yt naku i watunug. Aimiky'esat miit'in powyro hap pote waku watunug are'e i'atuepe.

24 Yt naku i aimiky'esat yn watunug waku pytkai are'e i'atuepe. Waku po'og irania'in miky'esat watunug aiwepowyro hap kai.

25 Karãpe irania'in terut ahowawi mi'u pu'i waku watu'u yne imiium. Yt naku i wato'e — Eti'auka apo mesuwat ehũ iã'ãkap mõtypot hamo mehĩ mana sio yt wato'e ne'i.

26 Yt naku i mio tã ewei'e mi'u erut hat pe katupono Tupana tunug yne pu'i mesuwat aipytyp nug hap mywo te i'ewyte aihũria yne Tupana wanuat topyhu'at.

27 Mi'i hawyi wẽtup ok yt imohey i hat to'e ahepe — To'iro ui'yat kape ahenuk hamo e hawyi waku ereto etiky'esat pote. Ma'ato waku put'ok'ere hawyi erenuk kahato imiium ok tã e. Yt ere'e tei'o tope — Etum na'yn apo meiũwat mi'u iã'ãkap mõtypot hamo uhyt mana yt apo'ere tei'o ma'ato etu'u yt kat i haty ewanẽtup hawiat wywo yn waku.

28 Ma'ato erenuk turan wẽtup ok to'e epe — Etikuap apo Tupana iã'ãkap mõtypot hamuat mi'u pu'i watu'u hap uhyt e pote — Yt atikuap hin i mi'i hap waku ewei'e i'atuepe. Mi'i hawyi — Pyno yt atu'u i po'og katupono yt naku i watu'u mi'i tã e hat ehamo ma'ato etu'u pote haty kahato topyhu'at ewanẽtup hawe i'ewyte mekewat miit itotiararia pe

i'aparap hat wo en eropyhu'at ihamo etu'u pote.

²⁹ Yt aiwo'oewy hin i aimi'u u hap eko ete e. Ma'ato waku watu'u aiwanētup hawe wen ma'ato mekewat miit — Yt naku i watu'u e hat ehamo yt naku i watu'u. Ma'ato irania'in itotiaría Iesui mohey haria — Waku watu'u Tupana miium e haria tukupte'en eipy'asetpe pote waku yne aimi'u wo watuwehum kuap Tupana kape pote waku etu'u e Iesui Aika'iwat ahepe. Pywo kahato mi'i tã wen ma'ato yt naku i — Yt naku i watu'u e hat ehamo katupono yt naku i watu'uka ahehay wo irania'in Iesui mohey haria wywo — Waku watu'u yt naku i watu'u e hap ko'i etiat.

³⁰ Watenuk turan waku wato'e Tupana pe — Urutuwehum kahato epe Tupana emiium urumi'u wo waku wato'e Tupana pe. Mi'i hap ewy watunug mote yt naku i wato'e wētup ok — En yt naku i katupono etu'u mekewat mi'u yt naku i mio tã wato'e katupono tuwehum tenuk turan Tupana kape hap wywo tutu'u pote.

³¹ Pyno kat ko'i kat ko'i watunug waku watunug mi'i torania Tupana mõtypot hamo sio watenuk sio wate'y'u sio watuwepotpap Tupana mõtypot hap yn waku aiwanētup hawe. Ta'i kat ko'i kat ko'i watunug turan waku watuwehum Tupana kape.

³² Waku aheñe'en yt uwe ma'at hano i. Waku watopyhu'at yt Iuteu ywania aparap hano i. Yt naku i Iesui mohey hap auka hat watopyhu'at aiminug ko'i kaipyi. I'ewyte irania'in ywania aparap hano yt naku i watopyhu'at. Yt naku i watoñe'en Iesui mohey haria Tupana yat piaria ma'at hat ne'i.

³³ Uito Pauru arewy'inug neran yne uiminug

wakuap mo yn.

11

¹ Pyno waku eiweha'at uhowawi ui'ewywuat eweipyhu'at katupono uito Aika'iwat Iesui iã'ãkap kahato uito imiky'esat ewy yn atunug neran are.

² Pywo pe ti arehum kahato ehete uipotmu'eria katupono yt uiwaure hin i eipe uimienoi upi kahato eweikupte'en. Ha'awyte woroho'omu'e kahato Iesui moherep hap ete. Mi'i hawyi areto ra'yn ma'ato yt eweiwaure hin i uimiatoiat i'ewyte yt eweiwaure hin i eimu'e hap.

³ Pyno wētup ete worohomu'e teran. Atiky'esat eweikuap Torania Ihainia'in akag no topyhu'at Iesui Aipotypot Po'og torania Kawiat. Mi'i hawyi haryporia akag topyhu'at he'aito. Mi'i hawyi Aipotypot Iesui akag topyhu'at Tupana.

⁴ Yt naku i ihainia aimu'e Tupana ehay etiat turan sio ihainia ihay Tupana wywo aiwo'omu'e hawe yt naku i morekuat painug hap i'akag note katupono mi'i pote To'akag Iesui mōti te hap topyhu'at.

⁵ Karãpe Tupana mōtypot yat pe wētup ok haryporia aimu'e teran Tupana ehay wo waku totopag ta'akag note sokpe hit kawiat yt kat i — Uito po'og ihainia'in kai e hap toĩne'en mekewat haryporia wanētup hawe e hap moherep hamo. Ma'ato tuwepyi aimu'e haryporia yt kat i paa'e hap wywo pote ihainia'in mōti hap toĩne'en hawyi he'aito tuwemōti sese — Uehary'i uimu'e hat toĩne'en mesup e hap tuwanētup hawe pote.

⁶ Ma'ato sokpe hit ta'akag note pote waku aimu'e. Mi'i pote waku haryporia topag ta'akag

tote te'og sokpe hit kawiat aimu'e Tupana ehay etiat turan sio ihay Tupana kape turan — Ihainia'in ywyt'okpye areĩne'en e hamo.

⁷ Tupana mōtypot kahato hat ihainia'in Tupana iã'ãkap sese ihainia haryporia i'ewyte ma'ato ihainia mōtypot hat ihary'i.

⁸ Sa'awy'i Tupana tunug haryporia ihainia kawiat mekewat e'at pe. Yt tutunug i ihainia haryporia kawiat.

⁹ Sa'awy'i sese Tupana tunug ihainia haryporia mu'e hamo.

¹⁰ Mi'i pote waku haryporia'in tuwe'akag suwy sokpe wo — Uito atimōtypot uhe'aito to'e hamo wuat'i miit'in ehamo hamo. I'ewyte atipy piaria he'aito po'og ikai e hamo.

¹¹ Karãpe watopyhu'at Iesui mohey haria wati-powyro kahato haryporia. Yt watimohit i i'ewyte aiwo'omōtypot hap yn.

¹² Pyno ti Tupana tunug haryporia ihainia eturu'okpy kawiat. Ma'ato i'ewyte pywo kahato torania ihainia'in tuwētem toty ymyẽ pyi. Ainug hat sese ma'ato Tupana sio aito haryporia sio ihainia.

¹³ Pyno uiwesat eipe sio waku ahehary'i ihay Tupana kape Tupana mōtypot yat pe aiwa'atunug hap tote yt kat i hin i i'akag me te'og wywo sio yt.

¹⁴ Ma'ato ihainia tunug to'asap haryporia wat ewywuat pote mi'i hawy i aiwemōti hap topyhu'at kat pote ihainia aito pote.

¹⁵ Ta'i yt naku i katupono watikuap yne aito yt uwe i aimu'e pytkai haryporia i'asap ywop takat waku. Watikuap ta'yn haryporia asap hes-okpe ewywuat Tupana tunug sa'awy'i haryporia

painug hap ewywuat topyhu'at.

¹⁶ Ma'ato uivanētup hawe waku haryporia topag ta'akag tote sokpe hit ta'atuhenoí ihainia'in Tupana ehay wo turan sio ta'atuehay Tupana kapiat turan. Yne Iesui mohey haria mi'i seko ewy toĩne'en ahetamã pe. I'ewyte uruto Iesui potmu'eria sese 12 ok takaria wy wētup seko yn urutukupte'en. Pyno waku aheko ewy watunug. — Yt naku i sokpe hit ai'akag toto ewei'e pote Iuteuria eko ewywuat urueko mohit haria wo eweikupte'en katupono yne Tupana mōtypot yat piaria uruetama pe mi'i ewywuat nug haria tukupte'en.

¹⁷ Pyno woroho'onāpin teran uito Pauru. Waku kahato ti eipe tawa Kurintiu piaria ma'ato mesup ahenoí teran ehepe yt uimowepit i hap ko'i eiminug. Pyno eiwe'atunug kahato o itote Tupana mōtypot hamo ma'ato yt hāpyk hin i eweimōtypot Iesui. Mi'i hawyi mi'i kaipyi miit'in aparap hap topyhu'at. Mi'i hawyi eiwe'atunug hawe po'og wu'uka hap topyhu'at itote. Kat pote som mi'i tã.

¹⁸ Ta'i irania'in henoí uhepe — Yt to'o'ewy hin i itotiaría hawyi wu'uka hap yn topyhu'at itote i'atu'e. Pyno eipe Iesui mohey haria pytkai eiwepat'okpat'ok itotiat hap atikuap ta'yn. Yt atimohey i yne i'atuehay ko'i ehediat ma'ato mi'i i'atu'e hap ehediat hap atimohey.

¹⁹ — Waku watipat'ok pat'ok ewei'e sa'ag eiwo'ope. Waku irania'in aimu'e hat Peteru upiaria. Waku irania'in aimu'e Aporu upiaria. Waku irania'in aimu'e hat Pauru upiaria ewei'e sa'ag me'i eiwo'ope. Mi'i tã watunug hawyi meremo watikuap uwe hāpyk uwe yt hāpyk i ewei'e sa'ag ma'ato mi'i tã ti yt Tupana miky'esat ewy hin i.

20 — To'iro watenuk Aika'iwat enuk hap man pikpik hap kape ewei'e. To'iro sapo hy u hamo Iesui kapiat kuekatu hamo waku wato'e ma'ato yt mi'i tā hin i ewetunug.

21 Yt Aipotypot enuk hap ewy hin i ewetunug itote katupono yt iwe'eg nakaria ewy i ewehenuk yt eweimō'ē hin i pote. Sa'awy'iwuaria tu'u yne mi'i hawyi irania'in hesy'at topyhu'at. Mi'i hawyi irania'in te'eruwesapo hy u yne hawyi imopē'ā rakaria wo tukupte'en.

22 Yt naku i mi'i tā. Ehesy'at pote waku yianmete ewetu'u mi'u ei'yat pe katupono irania'in yt hekat i rakaria yt terut kuap i mi'u ko'i. Mi'i hawyi yt hekat i rakaria pe yt kat i ewetum kuap. Mi'i hawyi te'eruwemōti kahato yt eiwe'eg hin i hap ete. Yt arehum hin i mi'i eminug ete pāi.

23 Pyno waku woroho'omu'e i ra'yn Aika'iwat aimu'e hap ete aikotā Aika'iwat Iesui enuk hap ewy. Sa'awy'i Iesui ma'at hap wātym turan totat man teneg e.

24 Mi'i hawyi waku e Tupana pe hawyi toipik pik man i'atuehamo — Mesuwat man ui'ewy e katupono uipik irane ehehakyera'at hamo e. Karāpe ewetu'u mesuwat man turan uhowawi waku eiwatetup aikotā uiku'uro eikawiano hap kape e.

25 Te'erenuk kahu hawyi Iesui tat sapo hy kui'a piat. Mi'i hawyi to'e — Mesuwat sapo hy uhoo ewy e. Mi'i atum irane sa'up mo Tupana pe iwywuwat miit'n wo'owese hap pakup i nug hamuat e.

26 Pyno karāpeī ewetu'u mesuwat man ewywuwat i'ewyte eiwe'y'u mesuwat sapo hy wo eweimoherrep wuat'i miit'in me uiku'uro hap iā'ākap ui'aipok hap kape e. Mi'i ewywuwat ewetunug

uiku'uro hap moherep hamuat e Iesui ima'at hap e'at pe turan.

²⁷ Waku hãpyk kahato watimõtypot Aika'iwat Iesui. Uwe uwe i'u i'ewyte te'y'u yt kat i imõtypot hap wywo mi'i hat Tupana mi'apiheg wo topyhu'at katupono Iesui piit etiat mikyry'i hat mi'i.

²⁸ Ma'ato waku Iesui enuk hap ewy ahenuk hamo. E'yianmete waku watuwanẽtup kahato — Aipy'a pe sio waku pe watoĩne'en Tupana wywo hap kape. Ma'ato waku pe watoĩne'en Tupana wywo pote waku watu'u sapo hy i'ewyte man pikpik'e rakat Iesui ku'uro hap kape aiwanẽtup hamuat.

²⁹ Ma'ato watu'u man pikpik i'ewyte mekewat sapo hy aiwekyry'i popuo ne'i mi'i pote Tupana mi'apiheg wo watoĩne'en. Aima'at hap topyhu'at Aika'iwat piit pun haria ne'i aito.

³⁰ Mi'i pote i'atu kahato eipy'asetpiaria i'ahu rakaria wo ipiit perup takaria wo get rakaria wo tukupte'en itote Iesui suu etiat wekyry'i haria eweikupte'en mote.

³¹ Pyno waku aiwe'eg wo waku po'og ahepiat. I'u hap e'yianmete waku wato'e Tupana pe — Waku atu'u sio yt wato'e. Mi'i tã watunug mote yt watopyhu'at i Tupana mi'apiheg wo.

³² Ma'ato yt naku i wywo watu'u pote mi'i hawyi — Yt naku i eipe e aru Tupana ahepe ai'apiheg hap wywo katupono yt toiky'esat i aho'owasat hap irania'in mesuwat yi totiaria ewy.

³³ Uiwyrria'in tawa Kurintiu piaria karãpe eiwa'atunug mekewat Aika'iwat ienuk hap ewywuat u hamo turan eiwo'oekatup wo'oekatup o tukupte'en yne itote hawyi waku ewetu'u.

³⁴ Ma'ato wētup ok toĩne'en eipy'asetpe uhesy'at kahato e hat mi'i hat pe — Waku mehĩ waku erenuk e'yat pe hawyi eriot meikowo ewei'e e'yanmete katupono yt naku i Tupana mi'apiheg haria wo watopyhu'at. Ma'ato Iesui mōtypot hap upi wat'u man pikpik'e hap uwa hy iku'uro aikawiano hap moherep hamo mi'i watunug mote Tupana mipoityro ko'i watopyhu'at e. Mi'i pote mi'i hap ete yt ahenoi kuap i koitywy uimiwan me. I'atu kahato te yt ahenoi i ehepe ma'ato areto ehowawi hawyi ahenoi yne ehepe heĩpyt ko'i.

12

¹ Sa'awy'iwuat eināpin miwan miat hap ewywuat ko'i koitywy woroho'onāpin pakup i tawa Kurintiu piaria. Mesup woroho'omu'e teran Tupana Pã'āu etiat aikotã tutum ahepe tesaika hap to'ewywuat pytkai sepap nug hap etiat. Yt naku i watoĩne'en yt ikuap i haria wo ne'i Tupana Pã'āu miium etiat haria.

² Ha'awyte tupanaria mōtypot haria mo wuat minug yt ihay i rakat mōtypot haria yt ta'akasa kuap i rakaria mōtypot haria sa'awy'i eipe. Mi'i hap sa'ag kape yn sa'awy'i eiwanētup. Iã'ākap upi ehewyry yt Tupana ywania ewy hin i eweikup-te'en.

³ Karāpe wato'e Iesui pe — En ni Uipotypot Uika'iwat wato'e pote Tupana Pã'āu mimu'e watopyhu'at. Ma'ato wato'e — Iesui ti yt naku i wato'e pote yt kat i Tupana Pã'āu aikai.

⁴ Pyno yt aiwo'o'ewy hin i wētup yn Tupana Pã'āu aipy'a pe pytkai katupono Tupana Pã'āu tum ahepe tesaika hap yt to'o'ewy'ewy hin i toimō'ē

wuat'i nug hamuat wētup yn Tupana Pã'ãu toĩne'en pytkai.

⁵ Wētup yn Aipotypot toĩne'en. Mi'i kape watu-wepotpap ma'ato aipotpap hap yt aiwo'o'ewy'ewy hin i.

⁶ Aipotpap hap ko'i yt to'o'ewy'ewy i Tupana potpap nug hap. Ma'ato mi'i pytkai wētup yn aimisepap ko'i ium hat. Mi'i hat ti Tupana are.

⁷ Tupana Pã'ãu toĩne'en aipiit pe. Mi'i hawyi aiwo'ope aiwo'opoityro hap ahewaku hap toĩne'en.

⁸ Pyno Tupana Pã'ãu timoherep wētup ok Iesui mohey hat piit pyi iwe'eg hamuat miit'in mu'e hat. Wētup ok imohey hat pe Tupana Pã'ãu timoherep ikuap wuat'i miit'in mu'e kuap hamo.

⁹ Mi'i hawyi Tupana Pã'ãu timoherep wētup ok imohey hat pe imohey kahato hap. Mi'i hawyi wētup ok pe tutum tesaika hap i'ahu rakat moehaĩte hamo.

¹⁰ Mi'i hawyi Tupana Pã'ãu tum tesaika hap wētup ok pe Tupana ewywuat yt uwe misepap i nug hamo. Wētup ok pe tutum tesaika hap Tupana wanētup hap moherep hamuat hawyi Tupana wē wo ra'yn toĩne'en hap. Mi'i hawyi wētup ok pe Tupana Pã'ãu tum tesaika hap wuat'i kuap hamuat pywo sio yt hap kuap hamuat sio Tupana Pã'ãu kaipyi ihay sio ahiag ihay wētup ok miit ete hap kuap hamo. I'ewyte tutum wētup ok miit pe tesaika hap wētup ywania pusu puat i'atumu'e hamuat yt toikuappytikai i hap. Wētup ok pe tutum tesaika hap wētup ywania pusu moherep hamo aipusu puat imoherep hamo.

¹¹ Tupana Pã'ãu wētup yn toĩne'en pytkai i'atu

kahato tomisepap nug hap ko'i tukupte'en. Tutum ahepe tomisepap nug kuap hap Topã'ãu kaipyi. Ma'ato yt ewy hin i toimõ'ẽ ahepe. Tomiky'esat ewy tutum ahepe tomisepap nug kuap hap ko'i. Wētup ok aipy'asetpiat pe tutum wētup tomisepap nug kuap hap hawyi wētup aipy'asetpiat pe wētup tomisepap nug kuap hap tutum e. Yt to'o'ewy'ewy hin i toi'atumõ'ẽ tomisepap nug kuap hap ahepe.

¹² I'atu kahato aito Iesui mohey haria pytkai Tupana wanētup hawe wētup miit ewy yn watoïne'en aikotã aipiit wētup yn hap ewy. I'atu kahato ahaga ko'i. Yt to'o'ewy hin i aipiit ete ma'ato mi'i pytkai wētup yn aipiit hap ewy ti Iesui piit toïne'en.

¹³ Ipat'ok aito Iuteu ywania ipat'ok wētup ywania aito ipat'ok aito miit emiit ipat'ok miit akag ko'i ma'ato aito Iesui mohey haria pote Tupana Pã'ãu eiam aito. Mi'i pote Tupana Pã'ãu ahet'ok ta'yn — Iesui piit eipe e ra'yn ahepe.

¹⁴ Aipiit yt wētup iaga yn i ma'ato i'atu kahato iaga ko'i aipiit ete.

¹⁵ Mi'i tupono yt naku i to'e aipy aipo pe — Yt kan hamo i areïne'en mesuwe yi ete waku po'og areïne'en itote aipo wo en ewy ma'ato uiwyrria'in yt naku i aipy topyhu'at aipo wo yt naku i po'og areïne'en mesuwe aipy wo. Waku arêtem aipiit pyi e. Mio tã to'e ne'i pote tu'uka kahato tehay wo aipo ete ma'ato yt kan hamo i tu'uka katupono toïne'en wuat'i e'at pe aipy wo Tupana inug aipy pote. Yt kan hamo i iha'ywywi aipo hap ky'ewi katupono aipy wo Tupana inug. Waku aipy waku aipo waku aipiit powyro hamo.

¹⁶ Yt naku i ahewaure ka'a to'e aipiit pe. — Uito yt ekawiat i katupono yt eha ewy i miit'in mimõtypot

areĩne'en mote. Mi'i tupono waku yt areĩne'en i aipiit ete po'og e ne'i. Mio tã e ahewaure ka'a aipiit pe pote heso rakano topyhu'at.

¹⁷ Aheha tuwenug aipiit kaipyi ne'i mi'i pote aikotã watikuap sehay. Mi'i hawyi ai'ãkuat yt toĩne'en i aipiit wo yt tuwepehik i pote aikotã aru watikuap ikamhig hap.

¹⁸ Mi'i pote Tupana yt ainug i wētup yn ahaga aipiit ma'ato i'atu kahato ahaga ainug wētup piit kaipyi yn pytkai. Pywo ti tomiky'esat ewy ainug.

¹⁹ Ahaga wētup yn toĩne'en mote yt kat i aipiit.

²⁰ I'atu kahato aipiit ete ahaga ko'i ma'ato mi'i pytkai wētup yn aipiit.

²¹ Mi'i tupono yt naku i aheha yt naku i e aipo kapiat ta'akasa hawyi — Yt kan hamo i aipo e. I'ewyte yt naku i ai'akag to'e aipy pe — En yt kan hamo i woroky'esat e.

²² I'atu kahato ahaga yt hesaika rakaria i wen ma'ato to'o'ewy'ewy ahaga hesaika rakaria to'opowyro kuap kahato.

²³ Ma'ato i'atu kahato ahaga aipiit pe yt wa'akasa i hap ko'i. Yt uwe i tuwehum i'atuete yt heremo i pote. Ma'ato mi'i pytkai aipowyro kahato mi'iria. Ma'ato i'ahu wētup aipy'a aime'en hap ewy hawyi watiky'esat kahato mi'iria mog hap i'ewyte toĩ ahaga yt ikahu rakat i ma'ato ikahu aiwanētup hawe katupono aipowyro kahato hamo waku mi'iria.

²⁴ Pyno aipiit ahaga ko'i Tupana minug yne tornia. Mi'i hawyi tuwehum yne tominug ko'i ete. Yt wētup ete i tuwehum po'og irania'in kai. Wētup wētup tutunug po'og yt ikahu hin i irania'in kai wen ma'ato mi'iria aipowyro hat ikahu rakat

ok tã ne. Mi'iria ma'ato yt ikahu pytkai i po'og watipowyro tuereto aimowepit pote.

²⁵ Mi'i hawyi ahaga ko'i to'opowyro at ka'ap. Yt naku i ahaga yt to'opowyro i to'ope.

²⁶ Karãpe wētup ahaga ete haty ra'yn hawyi torania aipiit ete ra'yn haty. I'ewyte karãpe ahaga wētup ok timōtypot – Ikahu kahato eha e hap ewywuat hawyi 'i hawyi aipiit yne ra'yn iwepit.

²⁷ Ma'ato ti hã'ākāp wuo ahenoi ahaga ko'i etiat Iesui piit etiat. Pyno aito Iesui piit aga ko'i ewy Iesui mohey haria aito pote.

²⁸ Aito ti haga ko'i ewy watopyhu'at ma'ato ti Tupana timowo'osat yne wētup piit ete yn torania aito Iesui mohey haria. Wētup ahaga Tupana tum tesaika hap tehay sytpok wētup ywania kapiat hat ewy. Mi'i hawyi Tupana tum wētup haga pe tesaika hap aikotã aikotã meiūran topyhu'at hap moherep hamo Tupana yn wyti ikuap e hap moherep hamo e. Mi'i hawyi wētup ok pe tutum tesaika hap tehay wuat miit'in atumu'e hamo e. Mi'i hawyi wētup ok pe tutum tesaika hap yt uwe i miit'in misepap ewywuat nug hamuat e. Mi'i hawyi wētup ok pe tutum tesaika hap i'ahu rakaria moehaite hamo e. Mi'i hawyi wētup ok pe tutum tesaika hap wētup ywania i'atupusu puat miit'in atumu'e tehay etiat hamo e.

²⁹ Yt yne i aito Tupana ehay sytpok yne ywania piat hanuaria. Yt torania pe i tutum tesaika hap iwato kahato aikotã aikotã hap moherep hamo e. I'ewyte yt yne pe i tutum tesaika hap miit'in atumu'e hamo e. I'ewyte yt yne pe i tutum tesaika hap yt uwe i misepap nug hamo e.

³⁰ Yt yne i pe tutum tesaika hap i'ahu rakaria

moehãite hamuat e. Yt yne pe i tutum tesaika hap wētup ywania pusu puat i'atumu'e hamo yt toikuap pytkai i e. I'ewyte wētup ok pe tutum tesaika hap wētup ywania pusu moherep hamo aipusu puat hamo e.

³¹ Pyno Tupana aimoesaika wakuat kahato nug hamo. Waku kahato toimoherep aipiit pyi tesaika hap nug hamo. Yt watikuap i pytkai waku kahato watunug Tupana mikuap hap toipag aipiit pe hawyi. Waku kahato watunug ma'ato wētup aimoesaika hap Tupana piat po'og waku irania'in kai. Mi'i ti Tupana ehay moherep irania'in me hap po'og waku torania tomium kai. Mi'i pote waku wahētup aipy'a pyi – Tupana uimu'e o ehay moherep emikuap ok tā irania'in me waku wato'e wuat'i aimiky'esat hap wywo hawyi tutum ahepe tesaika hap tehay moherep hamo.

Uito ti Tupana ehay moherep hat sese Pauru.

13

¹ Yt watiky'e i miit'in pote yt kat hamo i aimi-sepap ko'i sio watikuap yne torania pusu mesu-warotiat sio watikuap atipy piaria pusu yt kat i miit'in ky'e hap Tupana ky'e hap aikai pote aipusu ahehay topyhu'at ipuehay ewy aimogyt hap ewy aikotã tamāraka ehay ewy ihay pirik hap. Watikuap wuat'i ywania pusu ma'ato mi'i pytkai yt wati'atuky'e i irania'in pote yt kat hamo i watikuap yne pytkai.

² Watikuap kahato Tupana ehay moherep miit'in miat hamo ma'ato mi'i pytkai yt watiky'e i aimimu'eria pote mi'i hawyi yt kat hamo i ahehay see hap topyhu'at. Mi'i hawyi watikuap yne

torania mikuap ok tã ma'ato yt miit'in ky'e hat i aito pote yt kan hamo i aimikuap ko'i. Ma'ato imohey hap iwato aikai pote aikotã wato'e yity'ok kape – Moto ro mesuwepyi wato'e hawyi toto hap ewy. Mi'i tã watomohey pote ma'ato yt kat i aikai miit'in ky'e hap pote yt kat hamo i imohey hap iwato aikawiat.

³ I'ewyte hegyi'at kahato rakat watoĩne'en hawyi watum yne ahekat miit'in me ma'ato yt wati'atuky'e i miit'in mote yt kat hamo i aimimohey iwato hap – Yt pywo i rat i'atu'e ne'i ahepe. Mi'i hawyi watum aipiit yne Iesui ehay moherep hamo ma'ato yt kat i miit'in ky'e hat aito pote yt kan hamo i – Waku pyno uiwuk wato'e ai'auka teran haria pe Iesui mohey haria kahato aito pote ma'ato mi'i pytkai yt watiky'e i miit'in mote yt kat hamo i aiwuk hap Iesui moherep haria wuat'i ywania mu'e haria aito pytkai.

⁴ Pyno watiky'e sese miit'in mote mot'i wati-ky'e hawyi wuat'i e'at pe watiky'e. Yt Karãpe i watoiat i'atuky'e hap. Wati'atuky'e sese miit'in mote watoĩne'en iwese kahato rakano wuat'i e'at pe. Karãpeĩ aimiky'e topyhu'at po'og aikai hawyi yt kat i ahehay'ywy'i hin i ma'ato watuwehum katupono watiky'esat aimiky'e mōtypot hap pote. Yt karãpe i – Uito po'og ekai wato'e aipy'a pe wati'atuky'e sese miit'in mote. – Waku uito po'og eikai wuat'i mimōtypot no yt wato'e i watiky'e sese miit'in mote.

⁵ Wati'atuky'e sese miit'in pote waku i'atueko wakuat ewy watoĩne'en. Yt karãpe i watoĩne'en yt hegyi'at i rakano wati'atuky'e sese miit'in mote. Yt karãpe i watoĩne'en marak'a wo watiky'e sese

miit'in mote meremo waure wo watoĩne'en i'atunug sa'ag aima'at hap kai.

⁶ Watiky'e miit'in mote karãpe ta'atunug waku ahepe meremo aimowepit kahato hawyi — Waku uhyt mana wato'e. Karãpe ta'atu'aparap hawyi watuwak hap ewy topyhu'at aipy'a pe wati'atuky'e sese pote.

⁷ Watiky'e sese miit'in pote wati'apykok kahato aimiky'e ko'i yt naku i hap pupi. Aimiky'e sese watomohey pot'i. Watiky'e miit'in mote — Woromohey en mehĩ mana wato'e. Atikuap waku pe etunug aru hap wato'e. Hepamo kahato aipy'ahak hap i'atuete wati'atuky'e sese pote.

⁸ Wati'atuky'e sese miit'in pote mesup mũki'ite wuat'i e'at pe wati'atuky'e po'og po'og hap ewy. Tupana ihay tuereto aiwẽ pyi tehay wo watimoherep kahato. Ma'ato meiũran Tupana ewywuat ra'yn watoĩne'en atipy pe hawyi yt kat hamo i ihay aiwẽ pyi katupono aimu'e hat no toĩne'en atipy pe ihay ma'ato miit'in ky'e hap Tupana ky'e hap topyhu'at itote wuat'i e'at pe. Mi'i pote mesup te Tupana tum ahepe tesaika hap wuat'i pusu kuap hamo. Ma'ato atipy pe torania itotiarua wuat'i ywania pusu kuap haria tukupte'en ma'ato Tupana ky'e hap miit'in ky'e hap itote topyhu'at wuat'i e'at pe.

⁹ Pyno koitywy Tupana tum ahepe towe'eg hap tehay kuap hamo to'e hap moherep hamo. Koitywy toĩne'en aikai ma'ato ipat'ok hit yn watikuap.

¹⁰ Pyno koitywy watikuap ipat'ok yn ma'ato meiũran wuat'i kuap hap tutum ahepe tomikuap ok tã. Koitywy wahepap kurin Tupana sepap nug

hamo wen ma'ato atipy pe watunug kuap yne hap ewy.

¹¹ Sa'awy'i watoĩne'en hirakat ewy yne ahehay hirakat ehay ewy i'ewyete aiwanētup hap hirakat wanētup hap ewy i'ewyete aheĩne'en hap hirakat ewy. Aimikuap yt pywo rakat i hirakat mikuap ewywuat watiwuare yne ra'yn. Yt kat hamo i watuwanētup po'og hirakat wanētup hap ewy watoĩne'en Yne Kuap Hat Tupana Kai hawyi.

¹² Koitywy Tupana watikuap i'ypyryp we pyi hap ewy Tupana etiat ipat'ok hap ko'i yn. Ma'ato meiūran watoĩne'en i hap tote ra'yn aiwo'oewa pe ra'yn wato'oeha'at. Mi'i hap e'at pe watikuap sese ra'yn yt watikuap i te hap ko'i. Ma'ato mesuwarotiat watikuap Tupana aikotã aipããu wata'akasa y'y pe yt heremo i kahato hap ewy ne'i. Ma'ato meiūran aru Tupana piat aikuap hap ok tã watikuap Tupana.

¹³ Pyno mesuwarotiat toĩne'en mye'ym nakat yn yt karãpe i ikahuro rakat. Wētup aiwo'omohey hap wētup — Waku pe aru topyhu'at e hap wētup aiwo'oky'e hap. Mye'ym mi'iria wuat'i e'at piaria waku rakat. Wētup po'og torania kai mi'i ti aiwo'oky'e sese hap. Pyno waku wato'e Tupana pe — Uinug o wo'oky'e hano waku wato'e. Mi'i hap Tupana wywuat miit'in nywuat aiwo'opotky'e hap po'og hesaika torania kai are'e. Uito eky'e kahato hat Pauru.

14

¹ Pyno waku wahētup torania aipy'a pyi — Uinug o Tupana wo'oky'e hano waku wato'e. Atiky'esat kahato emisepap nug kuap hap ko'i ma'ato wētup

atiky'esat po'og torania kai. Atiky'esat kahato etum o uhepe esaika hap ehay sese moherep hamo miit'in me waku wato'e.

² Katupono karãpe ahehay Tupana wywo ipusu puo yt uwe i mesuwarotiat aikuap yt miit'in pusu ewywuat i pote yt aiwanêtip hap kaipyi i ahehay pote ma'ato Tupana wanêtip hap ewy ahehay Tupana pusu ewy ahehay pote yt uwe i mesuwe ikuap.

³ Ma'ato karãpe Tupana tum ahepe tesaika hap topusu moherep hamo miit'in atunâpin hamo mi'i hawyi ahehay topyhu'at miit'in powyro hamo. Aimimu'eria i'atu'arot ne'i potiat wati'atumu'e Tupana Pã'ãu kaipyi hawyi Tupana mimowepit ko'i tukupte'en. Ta'atumohey aimienoi aimimu'eria haty'u pote mi'i hawyi i'atuwepit kahato ra'yn.

⁴ Ma'ato karãpe ahehay Tupana wywo ipusu puo mi'i hawyi aiwepowyro hap yn topyhu'at aiweran ahehay pote. Ma'ato karãpe uwe uwe Tupana wê wo timoherep Iesui hawyi yne Iesui mohey haria itote imimu'eria powyro hat topyhu'at mi'i.

⁵ Waku yne aito Tupana wywo ahehay Tupana pusu puo ma'ato po'og waku watimoherep Tupana e hap ewywuat miit'in me mi'i hap po'og waku topyhu'at ahehay Tupana pusu puo hap kai. Ma'ato toïne'en wêtip ok aipy'asetpe Tupana pusu moherep hat miit'in me pote waku ahehay Tupana kape ipusu puo. Sa'awy'i ahehay Tupana kape mekewat ipusu puo mi'i hawyi waku mekewat wêtip ok Tupana pusu kuap hat imoherep irania'in me itotiaría pe kat e hap kat e hap ko'i wato'e hap ko'i.

⁶ Meiûran aru areto ehowawi uheywyt'in. Mi'i

hawyi atimoherep ehepe Tupana ehay Tupana yn ikuap ko'i. Tupana Pã'âu kaipyi aru woroho'omu'e woroho'onãpin. Eipusu puo yn ahenoi ehepe. Yt kat hamo i Tupana pusu puo woroho'omu'e.

⁷ Eity pusu puo eimikuap ok tã woroho'omu'e. Yt areĩne'en neran i wepy hap yt hãpyk takat i ewy. Yt areĩne'en neran i akuara pyy hat yt ikuap i hat kahato hat ewy. Yt areĩne'en neran i kawakiũ yt pyy hat yt hepap kahato i hat ewy katupono mi'iria te'eruwepyy hawyi yt watikuap i kat e tuwepyy hap. Ma'ato hepap hat ipy hawyi meremo ipy hap ete watikuap.

⁸ Surara akag tikaykay temiit'in ta'atuewanĩ kaptia wyuwat tu'uka hamo huhu e hap wywo. Toi'atukaykay ma'ato huhu e hat yt hepap i hat pote surara ko'i yt tikuap i — Waku mesup watu'uka yne ahesaika hap wywo sio yt i'atu'e ne'i.

⁹ Mi'i hap ewy kahato karãpe watuwe'atunug Iesui mõtypot hamo hawyi wētup ok ihay yt uwe mikuap i pusu puo wētup ywania pusu puo sio atipy piaria pusu puo ihay ikahu wen ma'ato itotiaría yt ikuap hin i kat som to'e hap yt ta'atupusu puo i pote. Ahehay Tupana tikuap wen ma'ato itotiaría yt hawyi ahehay yt kat hamo i. Yt wētup sehay i topyhu'at miit'in wanētup hawe ikuap hap.

¹⁰ I'atu kahato yt aipusu ewyuwat i mesuwat yi tote yt aimikuap ko'i i. Ma'ato mekewat pusu ikuap haria ta'atuwat ta'atupusu pote ta'atukuap ta'yn kat e kat e hap.

¹¹ Ma'ato yt watikuap i yt i'ywania i aito pote. Mi'i hawyi karaiwo ewy watopyhu'at yt ipusu kuap haria aito pote.

¹² Pyno waku wahētup Tupana pe haty wo —

Etum no uhepe esaika hap emisepap ewywuat nug hamuat waku wato'e Tupana Pã'ãu me. Mi'i ewetunug mote tutum ehepe hawyi waku Tupana misepap ewywuat hap wywo watuwepotpap kahato. Waku waticat mu'ap aiwyria'in Iesui mohey haria i'atuepiat imohey hap moesaika hamo.

¹³ Karãpe ahehay Tupana kape ipusu puo yt watikuap i kat som wato'e hap mi'i pote waku wahêutup Tupana pe — Etimoherep uhepe ui'e hap Uhyt Mimi waku wato'e Tupana pe.

¹⁴ Karãpe ahehay Tupana wywo ipusu puo yt aiwanêutup hap kaipyi i ahehay ma'ato aipy'a pyi ahehay tuwêtem Tupana pã'ãu ihay hap ewy. Aipy'a ihay haty wo sese Tupana wywo pote ahehay pywo pe.

¹⁵ Pyno aikotã waku watunug ahenoi epe. Waku ahehay Tupana kape aipy'a pyi Tupana pusu puo waku ma'ato po'og waku ahehay Tupana kape aiwanêutup hawyi aipusu puo. I'ewyte waku watuwepy Tupana kape Tupana pusu puo ma'ato po'og waku watuwepy Tupana kape aiwanêutup hawyi aipusu puo.

¹⁶ Pyno watuwehum Tupana kape Tupana pusu puo yt ikuap i haria py'asetpe pote — Pywuat ehay mana mehĩ yt i'atu'e kuap i. Ahehay Tupana kapiat ipusu puo turan teke ta'atu'ewaure ka'a pe wen ma'ato kat som wato'e yt ta'atukuap i. Mi'i hawyi yt te'eruwehum kuap i yt ta'atu'e-waku kuap i yt ta'atukuap i aimiêutup ko'i pote. Yt ta'atukuap i aiwehum Tupana kapiat hap yt ta'atupusu puat i pote.

¹⁷ Tupana kapiat aiwehum hap ikahu sese pytkai watunug ipusu puo pote irania'in itotiaría

yt kat hin i ikuap hap. Mi'i hawyi yt kat hamo i ahehay se Tupana kape mi'iria py'asetpe. Yt i'atupowyro hap hin i ahehay iro pote.

¹⁸ Uito Pauru arehum kahato Tupana kape katupono tutum uhepe tesaika hap topusu kuap hamuat. Mi'i hap ete atikuap po'og eipe torania kai katupono uito uhehay kuap Tupana pusu puo e.

¹⁹ Ma'ato karāpe watuwe'atunug Tupana mōtypot hamo turan yt uhehay teran hin i mekewat atipy piat pusu puo ne'i wa'atunug haria py'asetpe. Ma'ato aimikuap pusu puo yn uhehay teran. Po'og waku wati'atumu'e kurin kurin irania'in i'atumikuap sehay puo 5 sehay yn hap ewy sio ahehay at ka'ap wētup 1000 sehay ewy yt uwe mikuap i pusu puo.

²⁰ Pyno waku watoīne'en hirakaria ewy aikotā hirakaria yt ta'atukuap hin i sa'ag nug hap. Mi'i hap ewy waku watopyhu'at uheinyt'in uheywyt'in. Ma'ato yt naku i watuwanētup hirakat ewy katupono yt te'eruwānētup kuap kahato i te wakuat sehay enoi hap kape hap ewy ne'i.

²¹ Mio tā e Tupana sa'awy'i miwan me — Iuteuria e meiūran woroho'omu'e eipe wētup ywanīa wē pyi yt eipusu kuap i haria wē pyi woroho'omu'e ma'ato mi'i turan i'ewyte uhehay pun haria eweikupte'en. Eiwewaure hik ne'i aru eimu'e wētup ywanīa wē pywiat turan. Yt ta'atukuap i eipusu pytkai uhesaika hap wywo ta'atusu'at eipusu pote e. Ma'ato mi'iria mienoi yt eweimohey i aru e Tupana sa'awy'i miwan me.

²² Mi'i hap ewy topyhu'at mesup katupono Tupana tum tesaika hap ahepe yt imohey i haria

mu'e hamo. Yt watikuap i i'atupusu pytkai i'atupusu puo Tupana ihay kahato aiwē pyi hawyi te'eruanētup kahato Tupana e hap aiwē pywiat hap kape hawyi te'ero'e – Tupana waku kahato i'atu'e katupono ihay ahepe wētup ywania wē pyi i'atu'e.

²³ Ma'ato karāpe aito Iesui mohey haria watuwe'atunug waku ahehay yne aimikuap pusu puo yn. Yt naku i ahehay itote Tupana kape atipy piaria pusu puo. Ma'ato mi'i tā watunug itote pote mi'i hawyi put'ok'e itote wētup ok yt Iesui mohey i hat i te yt aheko kuap i te hat mi'i hawyi – Are pāi are an i'atu'e ta'i mesuwarotiat heso'ok takaria i'atu'e ne'i ta'atuwanētup hawe katupono yt ta'atumikuap wuo i ahehay Tupana kapiat pote atipy piaria pusu puo pote.

²⁴ Ma'ato Tupana ehay watimoherep itote ai'ywania pusu puo mi'i pote – Pywo i'atu'e yt Iesui mohey i te haria. Yt aiwanētup hap ewy i te hat pytkai – Pywo i'atu'e Tupana e hap aiwē pywiat kape. Mi'i hawyi – Pyno eweikuap kahato urupusu pote mesup uruikuap ta'yn iesui moherep hap eiwē pywiat pote uruimohey mi'i i'atu'e aru. Pywo ti rat uito areĩne'en yt naku i nug hat i'atu'e. Mio atikuap ta'yn Tupana ui'apiheg ten uiminug yt naku i hap ete i'atu'e aru.

²⁵ Mi'i hawyi tuwanētup ko'i ko'i yt naku i yt uwe mikuap ko'i i mig'i wuat Tupana timoherep tope toikuap Tupana ehay topusu puo hawyi. Mi'i hawyi meremo tuwepý'ātutuk Tupana sese ewawi hawyi to'e – Tupana pywo kahato ti ereĩne'en mesuwe emohey haria py'asetpe i'atu'e aru Tupana pe ta'atupusu puo ahehay hawyi.

26 Uiiwyría'in uheinyt'in koitywy woroho'omu'e teran aikotã aikotã waku watimõtypot Tupana aiwo'o'atunug hap ete. Waku ikahu kahato wati-mõtypot Tupana. Waku pe yn waku ahehay itote. Waku waticat Tupana mohey hat wētup ok aimu'e kahato hat itotiat Tupana mõtypot wepy hap ete. Mi'i hawyi waku wētup ok aimu'e itote Tupana ehay miwan myi. Mi'i hawyi wētup ok itote ihay kahato Tupana wē ewy Tupana aināpin hap sese moherep hamo Tupana to'e hap ewy. Mi'i hawyi waku wētup ok aimu'e Tupana pusu puo sio toĩne'en itote wētup ok atipy piaria pusu kuap hat imoherep ahepe aipusu puo kat e kat e hap ko'i ete. Mi'i pote aimoesaika kahato Tupana mohey hap ete Tupana pusu puat. Atipy piaria pusu puo ihay rakat waku wētup ok yn hawyi waku wētup ok imoherep hat ihay iwywo kat to'e kat to'e e hap wuat'i pusu puo.

27 Ma'ato mi'i hawyi mi'iria aimu'e turan waku wētup ok aimu'e aipusu puo kat som to'e kat som to'e hap ete.

28 Ma'ato yt uwe i itote Tupana pusu moherep aipusu puat hat yt uwe i imoherep aipusu puat pote — Mehĩ Mana waku aipusu puo aimu'e mesup katupono atipy piaria pusu moherep haria yt uwe i mesuwe waku wato'e itote. Ma'ato waku ahehay Tupana pusu puo aiwanētup hawe ahehay Tupana kape. Waku wētup ok ihay Tupana pusu puo mi'i hawyi wētup ok hanoi ahepe kat to'e hap ko'i. Mi'i hawyi wētup ok ihay hawyi wētup ok i tuereto.

29 Waku wahenoi irania'in me kat som kat som Tupana Pã'âu to'e aiwanētup hawe aiwe'atunug

hawe. Waku wētup ok i ihay mi'i hawyi wētup ok i ihay. Mi'i hawyi ta'atumoherep Tupana ehay torania. Mi'i pote waku ahewaure ka'a kahato Tupana ehay i'atumienoi kape. Waku wato'e aiwanētup hawe Tupana ehay sio yt waku wato'e aiwanētup hawe.

³⁰ Karāpe Tupana ihay aiwē pyi tomimu'eria pe mi'i hawyi waku wētup ok ipoĩ'ām Tupana Pã'āu e hap moherep hamo. Waku mehĩ wato'e. Mi'i hawyi watimonik porap'i wētup ok ihay turan.

³¹ Waku yne aito Iesui mohey haria Tupana ehay moherep haria wo e. Yt naku i Tupana ehay wahenoi aiwo'oetu etu ne'i. Waku wētup ok ti ihay mi'i hawyi waku wētup ok i ihay tuereto. Mi'i tā watunug mote we'atunug haria tikuap hāpyk Tupana ehay aiminug ko'i. Mi'i hawyi te'ero'e — Pywo ti rat pãi i'atu'e hap ewy. Mi'i hawyi i'atu'arot hap yt kat i i'atuwanētup hawe.

³² Mi'i hawyi to'ero'e — Tupana Pã'āu kaipyi urumu'e pote urumowē'ēg Tupana ehay wo. Uiwyrria'in Karāpe Tupana ihay aiwē pyi mi'i hawyi yt ahiag ewy i ihay. Waku pe aiwanētup hap toĩne'en yt aheso'ok hap ewy hin i ma'ato ahehay aiwanuat ewy toĩne'en aiwanētup hawe. Ta'i watikuap Tupana to'e hap Iesui mōtypot hap hawyi watimoherep miit'in me.

³³ Ma'ato Tupana Pã'āu toĩne'en aipy'asetpe hawyi Tupana mōtypot hap hāpyk kahato watunug. Mi'i hawyi wo'owese haria wo ra'yn Tupana Pã'āu ainug.

³⁴ Karāpe watuwe'atunug Tupana mōtypot hamo yt naku i ahehay aiwo'ope wo'ope aimu'e hat ainu'e turan. Waku watuwanētup aimu'e hat

ehay kape yn wētup wanētup hap yne aito hap ewy waku are. Ahehary'i yt ikuap i pote waku tohētup ahepe ta'aipok to'yat kapiat hawyi.

³⁵ Yt naku i apo'e wo'omu'e hawe. Katupono waku Iuteuria eko ewy waku watunug itote. Mi'i tā Iuteuria ywania — Yt naku i haryporia ai'apykok hat ai'akag wo i'atu'e. Mi'i hawyi waku yne Iesui mohey haria te'eropyhu'at mesuwat seko upi.

³⁶ Pyno yt eikaipyi tuut Tupana ehay miwan miat ma'atu Iuteu ywania kaipyi yne Tupana ehay miwan miat tuut e. Katupono sa'awy'i eiperia tawa Kurintiu piaria yt kat i Tupana ehay eikai. Mi'i turan put'ok'e Tupana ehay ehete uiwē kaipy-wiat. Mi'i tupono yt eiwekaipyi i eweikuap Tupana ehay. I'ewyte yt ehepe yn i put'ok'e Tupana ehay uiwē kaipy-wiat. Katupono tukupte'en kahato irania'in ywania Tupana ehay kuap haria ma'ato yt eimienoi hap kaipyi i pāi ta'atukuap are. Yt naku i pyno ewei'e — Tupana ehay moherep haria kahato uruto. Yt naku i ewei'e uruto po'og Tupana ehay kuap haria irania'in kai yt naku i mio tā ewei'e.

³⁷ — Pyno uito ti Tupana ehay moherep haria koro ko'i ewei'e sa'ag. Ta'i Tupana tum na'yn uruepe tesaika hap tomisepap nug hamuat ewei'e. Po'og waku ewei'e eiwo'ope — Aimu'e hat sese Pauru mimu'eria aito waku ewei'e.

³⁸ Ma'ato toīne'en wētup ok eipy'asetpe — Ta'i Pauru yt imoherep kuap i Tupana ehay e hat. Mio tā e hat pote yt eweiwesat tei'o. Mio tā to'e hawyi yt ewetum nei'o ehewaure ka'a howawi.

³⁹ Uiwyrria'in waku wahētup yne aipy'a pyi —

Tupana uinug o ewẽ wo ehay moherep miit'in miat hamo wato'e. I'ewyte waku wato'e Tupana pusu puat ihay teran nakat pe – Waku mana waku uhyt wato'e. Yt etipyhyp tei'o mi'iria.

⁴⁰ Mi'i hawyi karãpe wati'atunug watuwa'a-tunug Tupana mõtypot hamo hawyi waku hãpyk puo watunug. Watimõtypot waku pe kahato imõtypot yat pe are uito Pauru

15

¹ Uiwyrria'in tawa Kurintiu piaria pyno mesup uito Pauru ahenoi teran po'og mekewat sa'awy-iwuat uimienoi hãpyk takat sehay etiat. Sa'awy'i ui'e hap eweimohey haty wo hap ahenoi ira'yn teran ehepe. Ui'e hap sa'awy-iwuat ewy yt atiky'esat i eweiwaure katupono mi'i watomohey mot'i hawyi Iesui mohey haria sese watopyhu'at.

² Pyno mio tã are woroho'omu'e sa'awy-iwuat sehay wakuat sese ahenoi. Mi'i eweimohey mot'i pote Tupana miehakyera'at ko'i eweikup-te'en ma'ato watomohey ran ne'i pote yt e.

³ Yt uiwekaipyi i sa'awy'i woroho'omu'e ma'ato Tupana tum tesaika hap uhepe tehay wakuat moherep miit'in miat hamo pote sehay wakuat po'og torania kai atimoherep ehepe Aipotypot Iesui iku'uro aria'yp posak ete ai'apiheg hap Tupana piat aiminug sa'ag ko'i etiat. Aimõti hap ko'i moma hamo iku'uro itote aikawiano aicotã Tupana to'e sa'awy'i hap ewy aicotã miwan me to'e hap ewy iku'uro ra'yn.

⁴ Mi'i hawyi ta'atusyp ipiit mi'i hawyi itote mye'ym e'at tosyp hawe iku'uro sese hawyi mye'ym e'at hawyi Tupana tomoieĩne'en i ra'yn

gu'uro pyi Tosa'yru aikotã Tupana to'e sa'awy'i hap ewy aikotã Isaia tiwan 53 piat to'e hap ewy.

⁵ Tuwemoherep gu'uro pyi hawyi tuwemoherep sa'awy'i temiit Peteru kape. Mi'i hawyi tuwemoherep temiit'in 12 ok takaria kape topotmu'eria sese kape.

⁶ Mi'i hawyi meĩũran Iesui tuwemoherep i ra'yn miit'in sem kape temiit'in 500 ok takaria kape sa'awy'i hewyry iwywuwat rakaria kape. Mi'iria te'era'akasa kahato ta'atukuap ihay. Koitywy ti mi'iria tukupte'en ne aimu'e haria wẽtup ok wẽtup ok ma'ato iku'uro ra'yn iraina'in.

⁷ Mi'i hawyi ipotmu'e Tiaku ta'akasa hawyi yne ipotmu'eria te'era'akasa pakup i ira'yn 11 ok takaria.

⁸ Meĩũran aru tuwemoherep uhowawi. Uito Pauru ara'akasa i ra'yn Iesui uheha wo. Uito aikotã aimẽpyt yt tuwemoherep i te rakat ewy areĩne'en katupono ara'akasa uito irania'in Iesui potpo'ororia i'atuewat'ymo ma'ato ipotpo'oro sese uito are. Hirakat no areĩne'en Iesui toĩne'en aipy'asetpe turan mote.

⁹ Ma'ato uhewaku hap yt put'ok'e hin i irania'in Iesui potmu'eria kai katupono sa'awy'i Iesui mohey haria ti ati'atusaty'i saty'i ka'ato. Sa'awy'i ati'atumoma kahato mi'iria. Sa'awy'i ati'atu'uka mi'iria ma'ato mi'i pytkai Tupana uĩky'e. Yt uhewaku hap upi hin i ui'airo topotpo'oro wo. Sa'awy'i hewanĩkap nuat areĩne'en pytkai ui'airo topotpo'oro wo are.

¹⁰ Hegyi'at kahato Tupana uhepe atikuap koitywy. Atikuap iwese hap hawyi yt atipun hin i uĩky'e hap. Arepotpap po'og ipotpo'ororia

irania'in kai aikotã uiky'e hap ok tã arepotpap uiky'e hap moherep hamo.

¹¹ Mi'i hawyi uruimoherep ehepe Tupana ehay Iesui etiat sio uito sio 12 ok takaria Tupana ehay yn Iesui etiat. Ta'i wētup sehay yn uruwē pyi tuwētem katupono uruto wētup sehay moherep haria yn uruimoherep wote. Mi'i tupono Iesui mohey haria sok eipe mesup urupo'oro hat mohey haria eipe pote.

¹² Urumimoherep sa'awy'i'uwat ehepiat wētup sehay yn aikotã Aipotypot Iesui tuwētem gu'uro pywiat hap yn. Mi'i hawyi eweimohey Mi'i ra'yn. Ma'ato mesup toĩne'en eipy'asetpe — Aiku'uro rokirē yt kat i aito. Yt karāpe i watoĩne'en i e haria.

¹³ Ma'ato yt kat i miit'in ieĩne'en hap toku'uro hawyi mi'i pote yt toĩne'en i toku'uro hawyi Aika'iwat Iesui katupono Aika'iwat aipu'i kawiat sese toĩne'en MIIT SESE kawiat toine'en Iesui piit. Iku'uro hawyi toĩne'en i ra'yn gu'uro pyi.

¹⁴ Aika'iwat yt tuwētem i gu'uro pyi pote yt kat hamo i watimu'e miit'in Iesui ete hawyi yt kat hamo i etimohey Iesui sio iku'uro te gu'uro pe te toĩne'en mote.

¹⁵ Ha'awyte urui'atumu'e eipe i'ewyte mesup te Aika'iwat Iesui tuwētem gu'uro pyi uruto'e. Ma'ato mio tã yt wato'e i pote heso rakaria watoĩne'en — Heso rakat e Tupana iro pote ahepe.

¹⁶ Tupana yt aihep i gu'uro pyi aiku'uro hawyi pote yt toihep i sa'awy'i Aika'iwat Iesui gu'uro pyi wy. Aika'iwat yt ihaite i te pote heso hap wato-mohey hawyi yt kan hamo i wahekatu aheĩne'en hap wuat'i e'at piat are. Ma'ato tuwētem gu'uro hawyi hap watikuap ta'yn i'ewyte aheĩne'en aiku-

'uro hawyi hap watikuap.

¹⁷ Uiwyría'in ta'i Tupana yt timoieĩne'en i Aika-iwat gu'uro pyi pote te neke iku'uro te mio topyhu'at. Mi'i hawyi Iesui toĩne'en pakup i hap mohey hamo yt kat i. Yt kat hamo i imohey hap. Aimo-akag'aia hap yn topyhu'at. Mi'i hawyi watopyhu'at ho'owasat rakaria ewywuwat. Mi'i hawyi yne aiminug sa'ag topyhu'at ahete te i'ewyete ai'apiheg hap aru topyhu'at ahete Iesui iku'uro te pote.

¹⁸ I'ewyete yne aiwyría'in iku'uro rakaria wo tukupte'en ne nimuaria Iesui mohey haria. Yt kat i aheĩne'en i hap aiku'uro hawyi pote yne aitoria ho'owasat rakaria watukupte'en wuat'i e'at pe i'ewyete aiwyría'in iku'uro rakaria i'atuwo'osyp hawe te tukupte'en ne. Mi'iria yt karãpe i tuwêtem wo'osyp hap popyi yt kat i aheĩne'en i hap wote.

¹⁹ Uiwyría'in yt watoĩne'en i aiku'uro hawyi mi'i pote mesuwarote yn watukupte'en. Aiku'uro hawyi yt kat i topyhu'at aiwywo Iesui. Iku'uro te pote heso rakaria watoĩne'en katupono wato'e miit'in me – Iesui toĩne'en ne wato'e.

²⁰ Pywo ti rat Aika-iwat yt nem rakano no hin i toĩne'en. Mio yt iku'uro i koran katupono Tupana timoieĩne'en pakup i ra'yn Aika-iwat. Toihap Tosa'yru gu'uro pyi aimu'e hamo – Aikotã atihap Uha'yru mi'i hap ewy woroho'ohep eipe gu'uro pyi e hamo toihap Tosa'yru.

²¹ Sa'awy'i sese wuat'i miit'in aha'ase'i Ātãu kaipyi ta'atu'aparap Tupana pe mi'i pote iku'uro rakaria tukupte'en. Mi'i hawyi yne aito Ātãu ewy aiku'uro hap toĩne'en aha'ase'i ewywuwat topyhu'at i'aparap haria aito pote. Mi'i pote iku'uro rakaria yne aito. Mi'i hawyi wêtup MIIT tuwemoherep.

Mi'i MIIT Iesui. Mi'i yt i'aparap hin i Tupana pe. Mi'i Tupana tihep gu'uro pyi. Mi'i hawyi koitywy imēpyt'in ko'i wo aito i'ewyete watuwētem gu'uro pyi imohey haria aito pote.

²² Yne miit'in te'eropyhu'at ta'atue'ase'i Ātāu ewywuat to'o'ewy'ewy yt naku i nug haria sok. Mi'i pote ti yne aito iku'uro rakaria. Mi'iria Ātāu saipepiaria to'o'ewy'ewy. Karāpe watomohey Aika'iwat Iesui hawyi Mi'i MIIT ewywuat wato-pyhu'at. Mi'i hawyi wētup miit ewy aito aikotā Tupana tihep Aika'iwat Iesui gu'uro pyi hap ewy i'ewyete aihep aru aimoieīne'en aru Tupana.

²³ Nimo te ti Aika'iwat Iesui tuwētem gu'uro pyi wuat'i miit'in e'yianmete. Meiūran aito imohey haria hewat'ymo watuwētem iwywo e. Karāpe Iesui tuut turan watoīne'en hewat'ymo.

²⁴ Mi'i hawyi ikahuro hap put'ok'e ra'yn mekewat e'at pe Aika'iwat tum aru torania temiit'in To'ywot Tupana pe. Mekewat e'at pe topyhu'at wuat'i Porekuat no Iesui morekuaria porekuat no topyhu'at. Miit'in akag akag wo topyhu'at. Imohey haria akag Akag wo topyhu'at. Mi'i hawyi Iesui tum yne torania To'ywot pe mi'iria.

²⁵ Koitywy Aika'iwat Iesui topyhu'at Wuat'i Porekuat no ra'yn ma'ato mi'i pytkai i'atu kahato miit'in — Yt atiky'esat i Iesui Uiporekuat no e haria. Mi'iria ti i'atupy'ahak Iesui ete. Nimo morekuaria ti'atu'akit ta'atupy wo ta'atuewanī-kaptia akag okpe tote wuat'i ehamo. Mi'i hawyi i'atumimohit wo te'eropyhu'at. Mi'i hap ewy ti aru Aipotypot Iesui ti'atu'akit ne'i — Yt uruiky'esat i En Uruporekuat no e haria aru mekewat e'at pe.

26 Toi'atumoma yne tewanĩkaptia hawyi hemiit'in yn topyhu'at. Mi'i hawyi toimoma i'ewyte aiku'uro hap. Gu'uro toimoweityk yne ra'yn hawyi yt kat i ra'yn are.

27 Nimo Tupana to'e — Areĩne'en aru yne Porekuat no e. Areĩne'en aru torania sa'ag akit hano e sa'awy'i Tupana miwan me mekwat morekuat Tawi wepy hawe miwan 8.6 piat pe. Yt tuwete i ihay morekuat Tawi ma'ato Tupana Sa'yru ewanĩkaptia ete ihay. Mi'i hap ewy Tupana tunug mesup katupono tutunug na'yn Tosa'yru Wuat'i Porekuat no.

28 Meiũran aru wuat'i wanĩkaptia okpe tote topyhu'at. Mi'i hawyi wuat'i Porekuat no topyhu'at hawyi yne toĩne'en yi kai. Mi'i hawyi tuwepỹ'ã-tutuk To'ywot kape — Ui'ywot e aru En yn waku uru'akag wo e. Koitywy atum torania uhemiiit epe e Iesui Tupana pe. Mi'i hawyi Tupana topyhu'at wuat'i akag wo i ra'yn.

29 Uiwyria'in tawa Kurintiu piaria kat pote ewei'e — Yt kat i aiku'uro hawyi aheĩne'en pakup i hap ewei'e. Yt eiwe'eg hin i mio tã ei'e pote katupono toĩne'en wẽtup eheko itote — Karãpe wẽtup ok mi'asyp miit toĩne'en ma'ato yt ta'atuset'ok i te waku wahet'ok wẽtup ok iku'uro rakat kawiano ewi'e sa'ag ma'ato — Yt kat i aheĩne'en i hap ewei'e pote kat hamo ten eti'atuset'ok miit'in iku'uro rakaria eheko ewy are'e.

30 Yt kat i aheĩne'en hap aiku'uro hawyi pote kat hamo ten woho'opot at ka'ap miit'in mu'e Iesui etiat hamo apo'are.

31 Yt karãpe i aiku'uro hawyi watoĩne'en mote yt kat hamo i uito ati'atumu'e at ka'ap wanĩkaptia

ui'auka teran haria. Uiwyrria'in pywo ti woroho'oky'e eipe uimowepit haria eipe. Mesuwe uimohan haria tukupte'en. Yt ta'atuky'esat i uhehay Iesui etiat hap wote ui'auka teran. Ma'ato mi'i hap ahenoi teran ehepe katupono aito wētup miit ewy Iesui mohey haria aito pote woroho'oky'e haype.

³² Meiūpiaria tawa Ewesu piaria haiwot rakaria te'eropyhu'at uhete. Ta'i aikotā awyato ko'i ewy haiwot rakaria uimienoi hap ete. Ma'ato mi'i pytkai ati'atumu'e te – Aiku'uro hawyi watoïne'en i e hap ete. Ma'ato ati'atumu'e te mi'i hap ete wāi'i'atu'e pytkai. Ui'auka pote ui'auka are ma'ato woroho'omu'e te pywo ui'e hap pote. Ma'ato yt kat i aheïne'en pakup i hap toïne'en mote kan homo ten uho'opot mesup meiūpe tawa Ewesu pe are'e. Yt uiwe'eg hin i ei'e hap pywo pote.

Tawa Kuritiu piaria woroho'omu'e kahato pytkai yt uimohey hin i. – Yt kan hamo i woroho'omu'e kuap katupono yt eiwe'eg hin i eiperia. – Yt watoïne'en i aiku'uro hawei ewei'e yt pywo pe i eiwo'ope itote. Kat pote tig mio tā ewei'e sa'ag are. Yt pywo pe i watoïne'en aiku'uro hawyi yt kat i aheïne'en hap toïne'en aru pote po'og waku ienuk hap yn watunug at ka'ap mahy ete at ka'ap hawyi waku aisyp hawyi toran na'yn aheïne'en hap.

³³ – Aipap wuat'i e'at aiku'uro hawyi i'atu'e irania'in eimu'e haria. Yt naku i i'atu'e ehepe eimu'e haria eima'at sehay wo katupono ta'atuky'esat yt naku i nug haria eiperia eiña'āg teran haype mi'iria. Ta'atuky'esat eipe i'atu'ewywuaria hap. Eiwe'eg wo o mi'iria pupi. I'atuehay upi eweipyhu'at hawyi i'atumima'at ko'i eweikupte'en aru.

³⁴ Aikotã watoĩne'en pya heso'ok takaria pupi hap ewy waku watoĩne'en mi'iria pupi. Ewei'aipok to eiwemowe'eg hamo. Ewetoiat ro sa'ag nug hap ko'i katupono i'atu kahato aria kapiat wat hanuaria tawa Kurintiu piaria katupono yt karãpe i ewei'atumu'e mi'iria Aipotypot Iesui ete. Waku eiwemõti aria kapiat ehehay pyi tuwat hap pupi.

³⁵ Ma'ato ewei'e – Aikotã aru iku'uro rakaria tuwêtem gu'uro pyi. Aikotã aru i'atupiit pakup ewei'e.

³⁶ Mio tã ewei'e pote yt ikuap sese i hat ewy eweikupte'en. Yt eweikuap i te karãpe watikoi awati aiko pe meiũran aru aimikoi iã'ỹi tuweityk katupono hêtyt ra'yn yi pyi pote.

³⁷ Kat iã'ỹi watikoi sio awati sio wêtup mi'i ti yt ipiit i te ma'ato hêtyt hawyi ipiit itag na'yn. Mi'i ti ipiit sese.

³⁸ Mi'i hap ewy ra'yn Tupana tum na'yn yne iã'ỹi pe tesaika hap hêtyt hamo itag hamo. Yne watiwaure meremo aikopiat iã'ỹi tuweupi weupi.

³⁹ Mi'i hap ewy aipiit yt miat piit ewy hin i yt weita piit ewy hin i yt pira piit ewy hin i. Mi'iria ipu'i kawiat ma'ato yt aipiit ewy hin i.

⁴⁰ Mi'i hap ewy ti atipy piaria tukupte'en. Ta'i mi'iria yt mesuwarotiarria ko'i yt ewy hin i ra'yn. Ta'i atipy piaria wyti ikahu kahato i'ewyete mesuwarotiarria ikahu wy ma'ato ti yt to'o'ewy'ewy hin i.

⁴¹ At i'ewyete ikahu. Waty mi'i i'ewyete ikahu ma'ato ikahu hap yt at kahu hap ewy hin i. Waikiru ko'i i'ewyete ikahu wen ma'ato yt at waty ewy i ikahu hap ewy hin i. Ma'ato yne mi'iria

ikahu kahato Tupana minug ko'i pote.

⁴² Mi'i hap ewy ti gu'uro pywiat aheĩne'en pakup i hap. Aipiit wyti aikotã hã'ỹi ewy. Ta'atusyp mi'i hawyi ti tuweityk ta'yn aimikoi awati iã'ỹi ewy ma'ato hẽtyt hap tuwẽtem hawyi yt sa'awy'iwuat hã'ỹi ewy i. Mi'i hap ewy aipiit wẽtup ta'atusyp hawyi aipiit aimikoi ikahu kahato tuwẽtem gu'uro pyi. Tupana tum ne wuat'i e'at piat ieĩne'en hap aipiit pakup we e.

⁴³ Ta'i aipiit aisyp turan yt ikahu hin i. Yt kat i ahesaika hap aiku'uro hawyi. Ma'ato karãpe aheĩne'en hap ipakup i hawyi aipiit ikahu sese ra'yn topyhu'at hesaika sese toĩne'en.

⁴⁴ Aisyp hap e'at pe turan aipiit ipu'i yn toĩne'en ma'ato Tupana aimoieĩne'en i hap e'at pe hawyi aipiit pakup toĩne'en Ipã'ãu minug. Mi'i ewywuat topyhu'at toĩne'en aipiit ipu'i ikag kawiat ma'ato toĩne'en i'ewyete mekewat piit atipy piaria ewywuat yt aiwat ewy i Tupana Pã'ãu minug.

⁴⁵ Katupono sa'awy'i Tupana tunug Ãtãu miit ihaĩte kahato rakat e ti miwan me. Ma'ato i'ewyete to'e miwan me — Put'ok'e aru Ãtãu Saiepiat e Iesui piat. Mi'i Miit po'og na'yn katupono aikotã Tupana toĩne'en hap ewy aimoieĩne'en hap toĩne'en.

⁴⁶ Sa'awy'i aipiit ipu'i kawiat ikag kawiat toĩne'en ma'ato watuwẽtem gu'uro pyi hawyi aipiit Tupana Pã'ãu minug Iesui piit ewywuat toĩne'en.

⁴⁷ Sa'awy'iwuat Tupana tunug Ãtãu yi kawiat. Mekewat Ãtãu Saiepiat Iesui toĩne'en.

⁴⁸ Mi'i hap ewy ti aito mesuwarote watoĩne'en aha'ase'i Ãtau ewywuat pote ti aito mesuwarotiat

kape yn aiwanētup hap ma'ato mekewat wētup ok Miit Iesui Miit sese atipy Kaipywiat mēpyt'in no watoĩne'en mote atipy kapiat wanētup haria wo ra'yn aito.

⁴⁹ Pyno ti Ātāu iā'ākāp ko'i aito mesup watoĩne'en ma'ato meiūran ti aru Atipy Kaipywiat Aika'iwat Iesui iā'ākāp ko'i watopyhu'at e.

⁵⁰ Pyno eiwe'eg wo o uhekatuwyría katupono aipiit mesuwarotiat yt teke kuap i atipy pe katupono aipiit ipu'i kawiat huu kawiat iku'uro i'okpuk takat toĩne'en. Aikope Morekuat no Tupana toĩne'en hap tote yt uwe i iku'uro rakaria wo toĩne'en itote.

⁵¹ Pyno atomoherep teran mio wuat uimiwan etiat Tupana ehay ehepe.

⁵² Iesui ut turan nī tukupte'en ihaĩte rakaria ma'ato mekewat e'at pe ti aru aipiit pakup we Iesui piit ewywuwat topyhu'at meremo. Meke-wat hap e'at pe merep hap ewy tut Iesui aikotā aheha mehit hap ewy meremo hap ewy e. Mi'i hawyi Tupana huhu'e — Ariot ra'yn e hamo. Mi'i hawyi huhu'e hap ihay pirik pya wo hawyi ti aru meimuēwat map haria te'eruwēnō'ē ra'yn gu'uro pyi e. Ipaku we watoĩne'en mekewat e'at pe. Aikotā Satere ut topopy kuap hap ewy mekewat e'at pe ikahu kahatō watuwētem aiwo'osyp hawyi.

⁵³ Ma'ato ti aru aipiit pakup hap yt iku'uro rakat nuat i ra'yn watuwēnō'ē. Mi'i hawyi aito yt iku'uro rakat i te rakaria i'ewyite aipiit topyhu'at meremo ipakup sese.

⁵⁴ Mekewat e'at pe aipiit meremo ipakup we toĩne'en. Mesup aipiit iku'uro rakat toĩne'en ma'ato mekewat e'at pe ieĩne'en hat watoine'en aikotā

Tupana to'e hap ewy topyhu'at aru – Atimoma aru gu'uro hawyi yt karãpe i eiku'uro hap toïne'en e hap ewy.

⁵⁵ Watoken'ẽ kahato aiku'uro hap pupi mesup aikotã moi ahekatu'u hap pupiat ewy watoken'ẽ. Ma'ato mekewat e'at pe Tupana aihep gu'uro pyi hawyi yt kat i aiken'ẽ hap toimoma ra'yn pote e.

⁵⁶ Iku'uro rakaria aito katupono yt naku i nug haria aito watopyhu'at pote. Karãpe Tupana ainãpin hap ko'i yt watunug i mi'i hawyi watikuap yt naku i nug haria aito Tupana wanêutup hawe watopyhu'at hap watikuap.

⁵⁷ – Tupana urutuwehum ewawi urupy'a pyi. Waku kahato En katupono etum na'yn Esa'yru uruepe Urupotypot no waku kahato En. Mesup Esa'yru urumoesaika wakuat nug hamo. Urutuwehum ewawi wato'e Tupana pe.

⁵⁸ Urumiky'eria uhekatuwyrria yt eweitoiat tei'o ehapiat Iesui mohey hap. Waku eweikupte'en mot'i o iwywo e yne e'at pe. Po'og Tupana miky'esat ewy ewetunug no katupono watikuap ta'yn aha'up iwato tutum aru aipotpap iwato hap ok tã. Watikuap ta'yn aiminug Tupana miky'esat ewywuat hap wuat'i e'at piat topyhu'at. Uito ti Pauru.

16

¹ Pyno koitywy ahenoï teran aikotã waku wati-powyro Iesui emiit'in ko'i mekewat aimiium te'en ne'i rakat wywo aikotã sa'awy'i ahenoï tawa Karata piaria pe. Aikotã aikotã waku watimõ'ẽ ahekat hap ete eweikuap hawyi waku ewetunug.

² Pyno o yne torania mytu'u e'at pe waku eiwanētup o ga'atpo 6 e'at eipotpap gosap hap kape aikotã aikotã Tupana eiky'e hap tutum hap kape aikotã eipowyro hap kape. Mi'i hawyi kat ko'i kat ko'i Tupana tum ehepe mekewat 6 e'at piat hawyi waku mi'i o eweipat'ok ehekat hawyi ewetum ne'en ne'i Tupana pe aikotã Tupana tum ne'en ne'i tegyi'at hap ewy. Aikotã aipoitynug kahato hap kaipywiat hap ewy waku watum. Mi'i hawyi etio to o emiium Tupana mōtypot yat kape hawyi etoiat emiium itote imōtypot hamuat. Torania eimiium eyparakai tote hawyi waku watipo'oro mi'i Iesui mohey haria satek takaria tawa Ierusarēi piaria powyro hamo Iuteuria powyro hamo.

³ Pyno put'ok'are i ra'yn itote hawyi ewei'airo eipy'asetpyi uwe mekewat eimiium ereto hanuat haria. Mi'i hawyi ti aru atunug iwan eimiereto wuat eipe Iesui mohey haria sese kuap hamuat. Mi'i hawyi eweipo'oro eimiium ne'en ne'i mekewat Ierusarēi kapiano haria upi mesuwat uimivan nywo.

⁴ Uipo'oro teran eipe pote areto waku wy irania'in tuwat uhupi eweiky'esat pote waku wy yt pote yt.

⁵ Pyno uhewyry teran yi Masētunia puo hawyi put'ok'are ehetawa Kurintiu pe te.

⁶ Pyno i'aman mot e'at pe put'ok'are pote areñe'en mot'i i'aman mot pe itote tawa Kurintiu pe eiwywo. Mi'i hawyi waku uipowyro mu'ap sa'up ete mekewat uito hap sa'up ete.

⁷ Ta'i areñe'en mot'i teran ni eiwywo itote.

⁸ Areñe'en mesuwe tawa Ewesu pe. Karamuo put'ok'e mekewat e'at Esitu'in po pywiat watetup

hap e'at pe atimõtypot teran Tupana mesuwe haype. Waku hawyi areto ehowawi.

⁹ I'atu kahato uipyhyp teran haria mesuwe ma'ato yt uipyhyp kuap i katupono Tupana uipowyro kahato. Mi'i pote arepotpap kahato ipotpap nug hamuat ete. Waku kahato mi'i hap uhete.

¹⁰ Ma'ato tut uimẽpyt Timoteu ei'yat kape hawyi — Ereke ro ewei'e tope ikye hap wywo aikotã uiky'e hap ewy te katupono ui'ewy kahato ipotpap Tupana potpap nug hap ete.

¹¹ Yt eweimohit tei'o eimu'e hat Timoteu are. Eweimõtypot o mi'i are. Mi'i hawyi karãpe toto teran i ra'yn uhowawi mi'i hap e'at pe o ewetum mu'ap sa'up tope hap atiky'esat. I'ewyte karãpe toto teran wêutup tawa kape tuereto i'atumu'e hamo turan o ewetum mu'ap sa'up tope hap atiky'esat. Ahekatup Timoteu mesuwe irania'in wywo.

¹² Atiky'esat kahato aimu'e hat uhyt Aporu atipo'oro eimu'e hamo — Waku ti ereto tawa Kurintiu piaria powyro hamo irania'in powyro hamo are'e wen tope ma'ato — Yt areto i te Katupono yt uipohepap i te mesup e uhepe ma'ato meiüran waku yne hawyi areto tawa Kurintiu piaria powyro hamo e uhepe. Uipotpap put'ok'e hap e'at pe waku pe yne mesuwe hawyi areto aru i'atuewawi e Aporu uhepe.

¹³ Iesui ekuekatu kape o mehit ewei'e po'og po'og wuat'i e'at pe. Yt naku i waure wo watoĩne'en aimimohey Iesui kai miit'in mimoweuka'i watopyhu'at hawyi. Ma'ato yt naku i aikohyeput Tupana wanĩkap pupiat. Waku surara'in hesaika

kahato rakaria ewywuwat watoĩne'en Tupana potpap nug hap etc.

¹⁴ Pyno waku yne aiminug ko'i watunug miit'in ky'e hap wywo.

¹⁵ Pyno uiiwyrria'in waku eweiwat aimu'e hat Etewana ehay upi katupono mi'i ti ei'apykok kahato hat mesuwat Iesui mohey hap etc. Mi'i pote eweiwat ro mehĩ Etewana ehay upi eweipowyro o mi'i. Mi'i ti ei'ywania kawiat mekewat Kereku ywania sese kawiat aimu'e hat Etewana.

¹⁶ Mi'i ti nimo pyi kahato Iesui mohey hat topyhu'at. Mi'i turan ti mi'i yn toĩne'en Iesui mohey hano. Mi'i tupono waku watunug mehĩ Etewana yianme ei'apykok hat e'akag wo itote katupono mi'i ewywuaria Iesui emiit no wo'opotky'e kahato hat mi'i. I'ewyte yne to'yat piaria wywo te waku pãi. Mi'iria ewywuwat waku ai'apykok hanuaria.

¹⁷ Ga'atpuat re put'ok'i'atu'e meiũpe emipo'ororia aiwy Etewana aiwy Wutunatu i'ewyte aiwy Akaiku wywo. Mi'i pote arehum kahato i'atuwyo katupono uipowyro kahato haria ti mi'iria Iesui potpap etiat haria mi'iria eipe yt uwe i uipowyro haria pytkai. Mi'iria aikotã eipe uipowyro hap ewy te meiũpe ehaipe kai uipowyro.

¹⁸ Ta'i mi'iria ti mohag ewy kahato uimowepit kahato haria. Ma'ato i'ewyte yt uipohag yn i ma'ato yne aipohag no tukupte'en mi'iria. Ta'i aiwehum hap eiam kahato Etewana ywaniaria are. Waku watimõtypot mi'iria i'ewyte torania yne mi'iria ewywuaria waku watimõtypot. I'ewyte waku mi'i tã haria ewywuaria eweikat ei'apykok hamo.

¹⁹ Pyno meiũpe Iesui mohey haria yi Asia pi-

aria te'eruehay po'oro kahato eiky'e hap wywo. I'ewyte mehĩ Akuira i'ewyte mana Pirika e hap ipo'oro te'eruekuekatu sese ehowawi.

²⁰ Ta'i aipoitynug ni Aika'iwat Iesui i'atu'e katupono koitywy Tupana mōtypot hap toĩne'en na'yn i'atu'yat pe. Pyno ti uruwe'atunug hap toĩne'en na'yn i'atu'yat pe. Pyno ti ehekatuwyrria meiũpiaria ehowawi te'eruehay po'oro torania Iesui mohey haria.

²¹ Mi'i hawyi uito Pauru i'ewyte atipo'oro uimiwan eiky'e uhepiat hap etiat ma'ato uipo wuat atipehik mesup uhet. PAURU uhet are hap atiwan. Kuekatu atipo'oro ehowawi are atiwan na'yn ui'e hap.

²² Tut irane tut irane Aipotypot Iesui waku wato'e. Eiwe'eg wo o katupono yt torania i iky'e haria.

²³ Pyno ahētup Aika'iwat Iesui kape uiwyrria'in tawa Kurintiu piaria — Eti'atuky'e te'en ne'i o egyi'at hap kaipyi at ka'ap. Eti'atupowyro mi'iria Iesui are'e.

²⁴ Pyno ti pywo ti woroho'oky'e kahato eipe torania eiperia kat pote eipe Iesui emiit'in sese ra'yn eweipyhu'at pote woroho'oky'e. Toran na'yn mesuwe uimiwan ehowawiat.

Toran uimiwan mesuwe. Uito ti Iesui mipo'oro tepiat sehay moherep hamo. Pauru ti uhet.

Tupana Ehay Satere Mawe Pusupuo
New Testament in Sateré-Mawé (BR:mav:Sateré-Mawé)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sateré-Mawé

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Sateré-Mawé [mav], Brazil

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Sateré-Mawé

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

86691f85-c501-5f1f-949e-903f2bbf9ae7